

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Veřejný pořádek a bezpečnost na místní úrovni

Public Order and Security at the Local Level

Student: Bc. Ivana Beláňová

Vedoucí diplomové práce: Ing. David Lenert, Ph.D., MBA

Ostrava 2017

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Ivana Beláňová**
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Veřejný pořádek a bezpečnost na místní úrovni**
Public Order and Security at the Local Level

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Veřejný pořádek a bezpečnost
  3. Úloha Policie České republiky a obecní policie
  4. Působení městské policie a Policie České republiky v Ostravě
  5. Zhodnocení, návrhy a doporučení
  6. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- ADAMEC, V., D. ŘEHÁK a L. ČERNÁ. *Základy organizace a řízení bezpečnosti v České republice*. Frýdek-Místek: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě, 2012. 128 s. ISBN 978-80-7385-123-1.
- FOUKALOVÁ, Kristýna, Michal TOŠOVSKÝ et al. *Bezpečnost a právo na místní úrovni: legislativní předpoklady prosazování Community Policing po změně zákona o Policii České republiky*. Praha: Otevřená společnost, o. p. s., 2010. 31 s. ISBN 978-80-87110-18-8.
- HALÁSEK, D., D. LENERT a B. PERNICA. *Ekonomika obrany, bezpečnosti a veřejného pořádku*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2006. 186 s. ISBN 80-248-1026-3.
- JUŘÍČEK, Ludvík a Petr ROŽŇÁK. *Bezpečnost, hrozby a rizika v 21. století*. Ostrava: Key Publishing, 2014. 323 s. ISBN 978-80-7418-201-3.
- MATES, Pavel et al. *Nové policejní právo*. Praha: Linde, 2009. 338 s. ISBN 978-80-7201-743-0.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

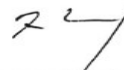
Vedoucí diplomové práce: **Ing. David Lenert, Ph.D., MBA**

Datum zadání: 18.11.2016

Datum odevzdání: 21.04.2017

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

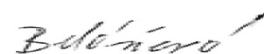

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh vypracovala samostatně. Přílohy č. 1, 2 dané mi k dispozici jsem převzala a doplnila.“

V Ostravě dne 20.4.2017

.....

1	ÚVOD	5
2	VEŘEJNÝ POŘÁDEK A BEZPEČNOST.....	7
2.1	Bezpečnost a veřejný pořádek v České republice.....	8
2.2	Policejní spolupráce v Evropské unii.....	9
2.3	Mezinárodní spolupráce Policie České republiky.....	11
2.4	Vymezení základních pojmů.....	13
3	ÚLOHA POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY A OBECNÍ POLICIE.....	17
3.1	Rozdíl mezi policistou a strážníkem.....	17
3.1.1	Zaměstnanci Policie České republiky.....	19
3.1.2	Zaměstnanci obecní policie	19
3.1.3	Spolupráce policistů a strážníků	20
3.2	Policie České republiky	20
3.2.1	Veřejný pořádek a Policie České republiky	23
3.2.2	Hlavní úkoly a činnost Policie České republiky.....	23
3.2.3	Pravomoci Policie České republiky.....	25
3.3	Obecní policie	28
3.3.1	Zřízení a působnost městské policie	29
3.3.2	Oprávnění a povinnosti obecní policie	31
3.3.3	Úkoly obecní policie.....	32
3.3.4	Nástroje obce k zajištění veřejného pořádku	33
4	PŮSOBNÍ MĚSTSKÉ POLICIE A POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY V OSTRAVĚ.....	35
4.1	Vznik a představení Městské policie Ostrava	35
4.1.1	Organizace a struktura Městské policie Ostrava	36
4.1.2	Prevence a Městská policie Ostrava	37
4.1.3	Asistent prevence kriminality	38
4.1.4	Vznik a činnost Integrovaného bezpečnostního centra	39
4.1.5	Výsledky činnosti Městské policie Ostrava.....	41
4.1.6	Přestupky na úseku veřejného pořádku	42
4.1.7	Porušování obecně závazných vyhlášek.....	43
4.2	Policie České republiky v Moravskoslezském kraji	45
4.2.1	Sociálně demografická analýza	47
4.2.2	Městské ředitelství Policie České republiky Ostrava	49

4.2.3	Služba pořádkové policie.....	50
4.2.4	Operační střediska	51
4.2.5	Výsledná činnost Policie České republiky	52
4.2.6	Koordinační dohoda mezi Policií České republiky a městem Ostravou	57
5	ZHODNOCENÍ, NÁVRHY A DOPORUČENÍ.....	59
5.1	Zhodnocení bezpečnostní situace v Ostravě	59
5.1.1	Návrhy a doporučení na zlepšení bezpečnostní situace.....	59
5.2	Zhodnocení situace v sociálně vyloučených lokalitách	61
5.2.1	Doporučení na zlepšení situace v sociálně vyloučených lokalitách	61
6	ZÁVĚR	63
	Seznam použité literatury	66
	Seznam zkratk	74
	Seznam tabulek	75
	Seznam grafů.....	76
	Prohlášení o využití diplomové práce	
	Seznam příloh	

1 ÚVOD

Policejní práce na území České republiky má své kořeny v dávné minulosti právě na obecní půdě. Již ve středověkých hrazených městech se setkáváme s místní policejní správou. Tu později nahradil úřad rychtáře s jeho čeledí. Po ustavení moderního obecního zřízení ve druhé polovině 19. století komunální policejní sbory nabyly podob současných městských a obecních policií. Obce vydávaly tzv. policejní nebo služební řády, které stanovovaly především oprávnění strážníků a jejich věcnou působnost. Je až s podivem, jak se obsahově podobala úkolům současných městských policií.

Už před 130 lety trápily občany našich měst stejné problémy jako dnes - volně pobíhající psi, drobné krádeže, problémy s dopravní obslužností, nerespektování obecních vyhlášek, rušení nočního klidu, neoprávněná užívání veřejných prostranství, porušování pravidel občanského soužití apod. V té době již existoval i státní policejní sbor. Jejich činnosti se vzájemně doplňovaly především v oblasti místní působnosti. Se zrodem ČSR byl převzat i právní systém po rozpadnuté monarchii a s ním i činnost obecních policií. Jejich služeb následně využívala i německá okupační správa za Protektorátu Čechy a Morava. Teprve ustavením Sboru národní bezpečnosti po II. světové válce a omezením samosprávy obcí totalitním režimem, byla činnost obecních policií přerušena a policejní činnost byla svěřena jen státnímu policejnímu sboru.

Vytvoření komunálních policejních sborů, po znovuzřízení demokratického režimu na sklonku 20. století, je návratem k osvědčenému modelu místní policejní správy. Obecní a městské policie se začaly znovu spontánně utvářet, jakmile v roce 1992 vstoupil v platnost zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii. Pro místní samosprávy se jimi řízený policejní sbor stal vítaným nástrojem k regulaci činností, které narušují veřejný pořádek v obci, mravnost a ustálené zvyklosti v daném místě. Od počátku se činnost těchto sborů potýkala s problémy, které byly v důsledku praxe postupně odstraňovány v novelách příslušných právních předpisů. Tak se postupně obecní policie stala orgánem obce zřizovaným v její samostatné působnosti. Za účelem svěřených úkolů byla rozšiřována oprávnění strážníků a v rámci specializace rostla i úroveň jejich znalostí a vybavení. Za dobu své existence si obecní a městské policie vydobýly své místo na poli dohledu nad místními záležitostmi veřejného pořádku, ochranou životů a zdraví lidí a majetku v obcích České republiky.

Cílem diplomové práce je zhodnotit zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti ve městě Ostravě. Hypotézou práce je, že věcná působnost Městské policie Ostrava v oblasti místních záležitostí veřejného pořádku se kryje s působností Policie České republiky (dále „Policie ČR“). Práce zjišťuje, jakým způsobem se v současné době v důsledku kooperace a specializace oba sbory v místech společného působení doplňují. Aby mohlo být objasněno jejich vzájemné působení v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti, je nezbytné provést vzájemné srovnání Policie ČR a obecní policie. V práci je použito metody rešerše odborné literatury, analýzy časových řad a komparace.

Diplomová práce je složená z šesti kapitol. První kapitolou je Úvod, druhá kapitola s názvem Veřejný pořádek a bezpečnost se zabývá veřejným pořádkem a bezpečností v České republice. Věnuje se policejní spolupráci v Evropské unii, mezinárodní spolupráci Policie České republiky a popisuje základní pojmy související s danou problematikou.

Třetí kapitola diplomové práce je Úloha Policie České republiky a obecní policie. Popisuje rozdíly mezi Policií ČR a obecní policií, pravomoci policisty České republiky a úkoly obecní policie. V další části se píše o oprávněních a povinnostech strážníků obecní policie, o nástrojích obce k zajištění veřejného pořádku.

Čtvrtá kapitola se věnuje problematice Působení městské policie a Policie České republiky v Ostravě. Tato část se zabývá vznikem Městské policie Ostrava (dále „MPO“), popisuje její organizační strukturu a činnost. Prostřednictvím tabulek, grafů je popsána výsledná činnost MPO z oblasti přestupků na úseku veřejného pořádku a z porušování obecně závazných vyhlášek platných na území statutárního města Ostravy. V části o Policii ČR je popsána činnost Městského ředitelství Policie ČR a je uveden přehled o zjištěné výsledné činnosti Policie ČR na území Ostravy. Dále popisuje spolupráci Policie ČR a města Ostravy.

Pátá kapitola hodnotí bezpečnostní situaci ve městě Ostravě, v sociálně vyloučených lokalitách (dále „SVL“), navrhuje doporučení na zlepšení bezpečnostní situace, poslední kapitola patří Závěru.

2 VEŘEJNÝ POŘÁDEK A BEZPEČNOST

Veřejný pořádek lze vymezit jako souhrn společenských vztahů, které vznikají, rozvíjejí se a zanikají na místech veřejných a veřejnosti přístupných, které jsou upravené právními i neprávními normami, jejichž zachovávání je významné pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti.¹ Jak uvádí Pikna², je v současnosti tento pojem úzce provázán také s pojmem vnitřní bezpečnost státu a nelze tyto dva od sebe striktně oddělovat. Tvrdí také, že označení veřejná bezpečnost a veřejný pořádek jsou dnes na půdě Evropské unie (dále „EU“) vnímána jako jeden „dvojjediný pojem“. Z toho můžeme vyvodit, že pokud chceme chránit veřejnou bezpečnost, logicky tím chráníme i veřejný pořádek, a pokud bráníme veřejný pořádek, přispíváme tím ke zlepšení veřejné bezpečnosti dané společnosti.

Dále upozorňuje na to, že tyto pojmy (veřejný pořádek i vnitřní bezpečnost) lze chápat na dvou základních úrovních, a to z hlediska vnitrostátního, kdy veřejný pořádek představuje ochranu pravidel dané společnosti, tak i na úrovni unijní, kdy se zákony EU snaží chránit jakýsi veřejný zájem celého společenství najednou. Tyto dvě úrovně se ale dle mého názoru potkávají jen do určité míry. Aby EU mohla chránit veřejný zájem celého společenství, musí nutně odhlédnout od kulturního vymezení jednotlivých zemí, jelikož všech 28 členských států má natolik odlišné veřejné zájmy, že by bylo nemyslitelné chránit každý jednotlivý z nich zvlášť. Proto se musí konkrétní státy vzdát části svých vlastních vnitřních zájmů, aby tak mohly podpořit zájem unijní. Nakolik to je ale pro jednotlivé státy ještě přínosné a únosné, zůstává nezodpovězeno. Otázkou také je, zda je důležitější hladké fungování Evropského společenství jako celku, nebo spokojenost konkrétních států v něm.

Evropa se proměňuje v superstát, na nějž přecházejí postupně dříve nezcizitelné bezpečnostní a obranné kompetence národních států. Jsme svědky zásadní proměny vnímání bezpečí, ale také vztahů mezi státy a těžiště národní bezpečnosti se přesouvá směrem k vytváření nového konceptu bezpečnosti mezinárodní. V procesu sbližování vítězů a poražených národní stát postupně ztrácí výjimečné postavení.³

---

¹ Dvořáček, Z. (2004, 6 s.).

² Pikna, B. (2006, 146 s.).

³ Juříček, L. a P. Rožňák (2014, 24 s.)

2.1 Bezpečnost a veřejný pořádek v České republice

Bezpečnost a veřejný pořádek tvoří také součást bezpečnostních strategií České republiky (dále „ČR“), které mají přispět k odpovídající alokaci zdrojů pro tyto účely. Úkolem vlády ČR a orgánů všech územních samosprávných celků je v příslušném rozsahu zajišťovat bezpečnost obyvatel, obranu svrchovanosti a územní celistvosti země a zachování náležitostí demokratického právního státu. Institucionálním nástrojem pro dosažení těchto cílů je komplexní a funkční bezpečnostní systém, který se průběžně přizpůsobuje aktuální bezpečnostní situaci v ČR i ve světě.⁴

Pojem bezpečnost a veřejný pořádek se přímo i nepřímo nachází v každém ze tří druhů bezpečnostních zájmů ČR. Těmi jsou zájmy životní, strategické a další významné. V rámci životních zájmů se jedná především o ochranu životních zájmů občanů daného státu. Strategické zájmy zahrnují rovněž cíl zajištění vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatelstva. Nechybí zde ani zmínka o preventivním působení bezpečnostních složek. Další významné zájmy se zaměřují mimo jiné na snižování kriminality s důrazem na hospodářskou kriminalitu.

Bezpečnost ČR je založena na principu zajištění bezpečnosti jednotlivce, ochrany jeho života, zdraví, svobody, lidské důstojnosti a majetku. K úspěšnému uplatňování tohoto principu je nezbytné zajišťovat bezpečnost státních institucí včetně jejich plné funkčnosti a rozvíjet procesy a nástroje sloužící k posilování bezpečnosti a ochrany obyvatelstva. K tomu, aby mohla být kvalitně zajištěna bezpečnost obyvatelstva, je nezbytný spolehlivě fungující bezpečnostní systém.

Struktura bezpečnostního systému ČR zahrnuje zejména prezidenta republiky, Parlament ČR, vládu, Bezpečnostní radu státu a její pracovní orgány, ústřední správní úřady, krajské a obecní úřady, ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, zpravodajské služby, záchranné sbory, záchranné služby a havarijní služby. Za zajišťování bezpečnosti státu a za řízení a

---

⁴ Bezpečnostní strategie České republiky 2015. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky [online]. 2016 [27.02.2016]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>

funkčnost celého bezpečnostního systému ČR je odpovědná vláda jako vrcholný orgán výkonné moci.⁵

2.2 Policejní spolupráce v Evropské unii

Policejní spolupráce mezi členskými státy byla zakotvena jako mezivládní politika v rámci Maastrichtské smlouvy. Amsterodamská smlouva rozšířila unijní pravomoci a vytvořila Evropský policejní úřad (dále „EUROPOL“). Do jeho agendy spadá shromažďování, uchovávání a výměna informací. Mandát se vztahuje na závažné přeshraniční trestné činy.

Součástí evropského práva se Schengenská dohoda (1985) a Schengenská prováděcí úmluva (1990) o vytvoření Schengenského informačního systému staly Amsterodamskou smlouvou. V roce 2001 byly odstraněny kontroly na společných vnitřních hranicích tehdejší EU-15. Výjimku měly Velká Británie, Irsko a Dánsko. ČR se k Schengenskému prostoru připojila v prosinci 2007.

Schengenská dohoda obsahuje i významná ustanovení o trestně-právní a policejní spolupráci. Ta umožňují eliminovat případné negativní důsledky plynoucí z provádění schengenského *acquis* (např. příhraniční kriminalita související s volným pohybem osob atp.) a pomáhají zajišťovat bezpečnost. Schengenská prováděcí úmluva také obsahuje zmocnění vyslat tzv. styčné důstojníky, kteří zajišťují rychlejší a efektivnější výměnu informací.⁶

Počet policistů v Evropské unii

Statistika Eurostatu o počtu policistů zahrnuje kriminální policii, dopravní policii, pohraniční policii, četnictvo, uniformovanou policii, městské strážníky a příslušníky obecní policie; zahrnutí naopak nejsou občanští zaměstnanci, celníci, příslušníci daňové policie, vojenské policie, příslušníci tajných služeb, policejní zálohy se zvláštními úkoly, kadeti a justiční policie. Je však třeba poznamenat, že v jednotlivých právních systémech se tato definice liší.

---

⁵ *Bezpečnostní strategie České republiky 2015*. [online]. 2009-2016 [27.02.2016]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/scripts/modules/fg/fulltxt.php?langid=1&locale=CZ&sort=rank&searchtext=bezpecnostni-strategie-2015>.

⁶ *Justice a vnitro* [online] 2015 [cit. 25.02.2016]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/676/sekce/justice-a-vnitro/>

Celkový počet policistů v EU-28 byl v uplynulých letech stabilní (tabulka č. 2.1). Počet policistů v EU kromě Severního Irska a Bulharska se v letech 2007 až 2012 zvýšil o 2,3 %. Z členských států EU měly v roce 2012 nejvyšší stavy policistů Itálie, Španělsko a Německo; společně tyto země představovaly 45 % z celkového počtu policistů v EU.

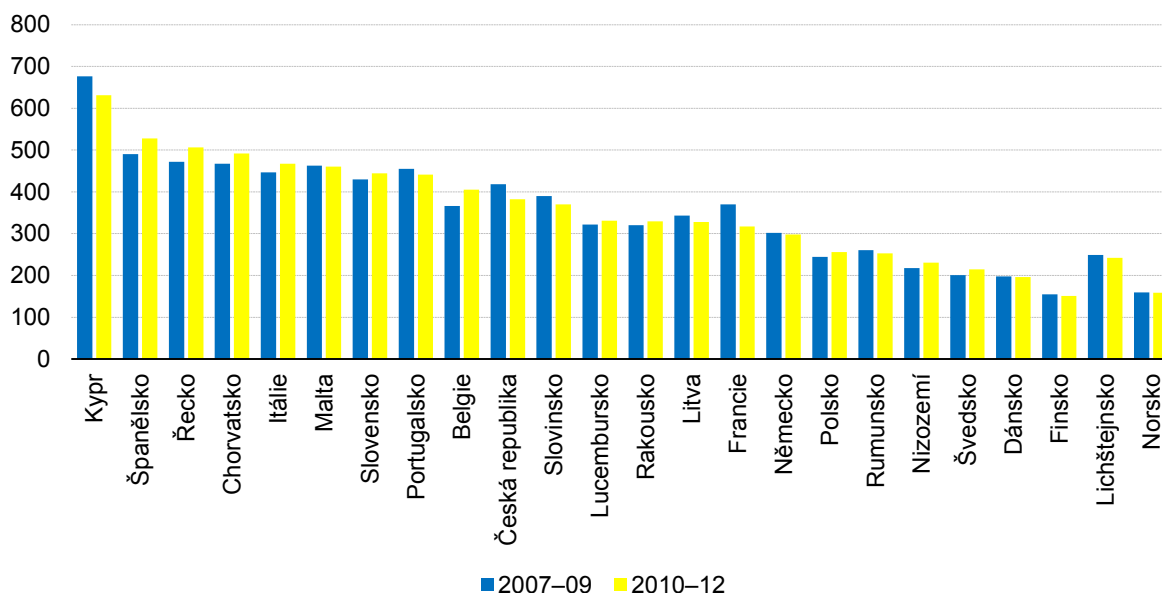
Tabulka č. 2.1: Počet policistů v EU za období 2007-2012 (v tisících)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Belgie	38,7	38,6	39,9	39,7	46,9	46,8
Bulharsko	-	33,8	30,8	29,4	29,4	28,2
Česká republika	44,1	42,1	43,5	43,1	38,9	38,3
Dánsko	10,8	10,7	10,9	11,1	10,9	10,8
Německo	250,4	247,6	245,8	243,6	243,2	244,0
Estonsko	3,2	3,2	3,2	4,5	4,5	4,4
Irsko	13,8	14,4	14,5	14,4	13,9	13,4
Řecko	51,2	50,8	56,3	59,5	55,2	54,7
Španělsko	214,9	224,1	231,8	241,3	247,5	249,9
Francie	238,5	228,4	243,9	211,3	203,1	204,0
Chorvatsko	20,4	19,8	20,2	20,8	21,1	21,3
Itálie	247,5	245,2	293,6	276,3	278,5	276,8
Kypr	5,1	5,3	5,4	5,3	5,3	5,3
Lotyšsko	8,2	8,4	7,1	7,6	6,6	6,5
Litva	11,2	11,0	11,0	10,7	9,9	9,5
Lucembursko	1,5	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7
Maďarsko	26,3	9,0	9,2	8,7	34,5	36,5
Malta	1,9	1,9	1,8	1,9	1,9	1,9
Nizozemsko	35,4	35,5	36,5	37,3	38,3	39,7
Rakousko	26,6	26,6	26,6	27,5	27,6	27,8
Polsko	98,3	100,6	99,0	97,5	97,5	96,3
Portugalsko	47,3	47,5	49,2	46,6	47,1	46,1
Rumunsko	50,5	50,3	51,1	52,1	49,6	53,1
Slovinsko	8,0	7,8	7,8	7,8	7,6	7,4
Slovensko	22,5	22,5	24,3	24,1	23,6	24,2
Finsko	8,2	8,2	8,3	8,2	8,2	8,0
Švédsko	17,9	18,3	19,1	20,3	20,4	19,9
Velká Británie	164,2	164,7	166,9	166,6	154,9	149,7

Zdroj: EUROSTAT 2016 (vlastní zpracování)

Graf č. 2.1 uvádí, kolik policistů v přepočtu na obyvatele bylo v období 2010 až 2012 v jednotlivých zemích EU. Nejvíce policistů bylo na Kypru (631 policistů na 100 tisíc obyvatel) a nejméně naopak ve Finsku (151 policistů na 100 tisíc obyvatel). V poměru k velikosti populace se v období 2007-2009 a 2010-2012 výrazně zvýšil počet policistů v Maďarsku, Estonsku, Belgii, Španělsku a Řecku. Naopak největší pokles v počtu policistů na jednoho obyvatele zaznamenala v tomto období Francie.⁷

Graf č. 2.1: Počet policistů v EU na 100 000 obyvatel (počet)

Zdroj: EUROSTAT 2016 (vlastní zpracování)

2.3 Mezinárodní spolupráce Policie České republiky

Policie ČR je všestranně zapojena do mezinárodní policejní spolupráce. Aktivně působí v pracovních skupinách Rady Evropské unie zaměřených na problematiku bezpečnosti a v Evropském policejním úřadě, který koordinuje součinnost členských a smluvních států při potírání a prevenci organizovaného zločinu a terorismu. Policejní prezident je členem pracovní skupiny evropských policejních ředitelů, která přispívá k výměně strategických informací a nejlepší praxe policejních sborů. Policie ČR je rovněž napojena na Schengenský informační systém, do kterého přispívají bezpečnostní složky všech členských a smluvních států a který slouží ke sdílení informací důležitých zejména pro mezinárodní pátrání po

⁷ *Statistika trestné činnosti - Počet policistů zůstal stabilní* [online] 2015 [cit. 25.02.2016]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Crime_statistics/cs

osobách a věcech. Kontaktním místem pro výměnu doplňujících informací k záznamům Schengenském informačním systému je národní centrála SIRENE.⁸

ČR se vstupem do EU a přístupem k Schengenskému acquis (právu) zavázala plnit řadu úkolů, které svými činnostmi zajišťuje policie. Trestná činnost se na státní hranice zpravidla neohlíží, často jich i záměrně využívá. Bezpečnostní sbory jednotlivých států, stejně jako další orgány určené pro boj s trestnou činností, se proto nevyhnutelně obrací na své protějšky v ostatních státech, vyžadují informace, důkazy, jinou součinnost. Mezinárodní policejní spolupráce zvyšuje primárně nároky personální, tj. na počty policistů, a sekundárně na jejich odbornou i jinou přípravu.

V současnosti policie přistupuje k mezinárodní policejní spolupráci pouze v nezbytně nutném rozsahu, a to především s ohledem na ekonomické, personální a technické možnosti. Děje se tak i přesto, že nutnost rozvoje v této oblasti s ohledem na vývoj bezpečnostní situace ve světě roste. Vzhledem k vývoji mezinárodní situace a geografické poloze ČR dochází k meziročnímu nárůstu úkolů a požadavků vyplývajících ze závazků ČR průměrně o 20%. Růst úkolů je také akcelerován v souvislosti s migrační krizí.

V roce 2015 byly navýšeny stavy pro vytvoření týmu odborníků pro vyslání do zahraničí na dlouhodobou pomoc.

Uvádím nejvýznamnější oblasti mezinárodní policejní spolupráce:

- mezinárodní pátrání a výměna informací,

Významně se zvýšil počet tzv. zásahů v Schengenském informačním systému.

- mezinárodní operace, projekty a týmy,

S vývojem bezpečnostní situace se zvyšuje i počet mezinárodních projektů, do kterých se ČR zapojila, plánuje zapojit nebo je nutné se zapojit.

- styční důstojníci,

V důsledku zvyšujícího se tlaku na posílení spolupráce se třetími zeměmi je potřeba zvýšit počet zajištění misí a postů styčných důstojníků. Policejní spolupráce mimo EU

---

⁸ *Policie České republiky-Kniha*, [online] 2010 [cit. 25.3.2016]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>

nabývá na významu, neboť třetí země mohou být zdrojem informací či důkazů o aktivitách pachatelů trestné činnosti.

- mezinárodní mise,

V současné době je v těchto operacích zařazeno až 35 policistů – Afghánistán, Kosovo, Ukrajina, Gruzie. Tlak na účast v zahraničních mírových operacích roste a s tím roste pochopitelně potřeba zvýšení systemizovaných služebních míst.

- mezinárodní výpomoc v souvislosti s migrační vlnou.

V důsledku velké migrační vlny policie pomáhalo vysláním kontingentů do Maďarska a Slovinska (70 policistů), kteří se zapojili v rámci smíšených hlídek do ochrany schengenské hranice. Policie ČR se aktivně zapojila do aktivit agentury EU Frontex – bylo nasazeno celkem 43 policistů v mezinárodních operacích této agentury. Dále jsou vysíláni policisté do tzv. hotspots (v roce 2015 - 33 policistů a v roce 2016 to bylo 50 policistů).

K tomu, aby česká policie byla plnohodnotným mezinárodním partnerem, potřebuje držet krok s nárůstem požadavků na mezinárodní policejní spolupráci a efektivně využívat všech možností, které se jí v rámci mezinárodní policejní spolupráce nabízejí (INTERPOL, EUROPOL, SIRENE, společná centra policejní spolupráce, spolupráce na základě Průmských rozhodnutí, využívání mezinárodních databází, společné operace, školení, semináře, operativní schůzky atd.) Jen tak lze zajistit plnění závazků z předpisů EU a mezinárodních smluv, které jsou přímo zmíněny v zákoně o policii. Jen tak může policie reagovat na zvýšení nutnosti mezinárodní spolupráce v souvislosti se současnou bezpečnostní situací.⁹

2.4 Vymezení základních pojmů

Kapitola se zabývá stručným definováním vybraných pojmů úzce souvisejících s tématem diplomové práce.

Policie České republiky

Policie ČR je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor zřízený zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991. Slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Plní rovněž úkoly podle trestního řádu a

---

⁹ *Rozvoj Policie České republiky v letech 2016-20: Mezinárodní policejní spolupráce* [online] 11/2015 [cit. 15.3.2016]. Dostupné z: <http://www.ceska-justice.cz/wp-content/uploads/2016/01/Policie-I-1.pdf>

další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky. Policie ČR je podřízena ministerstvu vnitra. Tvoří ji policejní prezidium, útvary s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajských ředitelství.¹⁰

Obecní policie

Obecní policie je orgánem obce. Obecní policie se zřizuje v jednotlivých obcích a pro tyto obce. Každá obec se může rozhodnout sama, jestli chce mít svoji obecní policii, nebo ne. O tom rozhoduje zastupitelstvo obce. Pokud se rozhodne obecní policii zřídit, pak tato obecní policie za běžných okolností působí jenom v této své „domovské“ obci.

Hlavním úkolem obecní policie je tzv. zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. To znamená, že obecní policie dohlíží na to, aby v obci byly dodržovány obecně závazné vyhlášky, nařízení obce a dopravní předpisy. Obecní policie nevyšetřuje trestné činy jako Policie ČR, i když se samozřejmě snaží trestným činům předcházet. Obecní policie také odhaluje a prošetřuje některé přestupky a jiné správní delikty. Postavení obecní policie je upraveno především v zákoně č. 553/1991 Sb., o obecní policii.

Veřejný pořádek

Přestože pojem veřejný pořádek je pro fungování Policie ČR velmi důležitý, není v ZPČR, ani v jiných právních předpisech definován. Jedná se o neurčitý pojem správního práva, přestože je podstatný pro stanovení vzájemného chování policie a občanů. Význam veřejného pořádku se však ustálil a lze jej chápat jako souhrn pravidel chování na veřejnosti. Tato pravidla zahrnují jak ta, která jsou obsažena v právních normách, tak i mimoprávní pravidla, jejichž zachovávání je v souladu s obecnou představou o klidném a pokojném soužití osob a vzhledem k jeho neurčitosti tak může být modifikován i podle lokálních zvyklostí.¹¹

---

¹⁰ *Policie České republiky*, [online] 2015 [cit. 15.3.2016]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>

¹¹ Foukalová K., Tošovský M., Kopal J., Jasovská D., Obrovská L.(2010, 5 s.).

Bezpečnost

Bezpečnost je stav, kdy určité hodnoty nejsou ani ohrožovány, ani porušovány a jejich porušení ani nehrozí.¹² Ochrana veřejného pořádku, do které patří i otázka bezpečnosti, spadá do samostatné působnosti obce¹³, kdy obec pro uspokojování potřeb svých občanů ve svém územním obvodu o ni pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi.

Community policing

Definovat community policing (dále „CP“) je možné na mnoho způsobů. Pro účely tohoto textu je podstatné, že na místní úrovni se projevuje hlavně tím, že konkrétní policisté přebírají odpovědnost za bezpečnostní situaci v daném území a sami ji aktivně ovlivňují. Nejen tím, že vyšetřují spáchané přestupky a trestné činy, ale také tím, že prosazují dlouhodobá a na konkrétní problémy zaměřená opatření, která kriminalitu dokáží odvracet a předcházet jí. V co nejširší míře při hledání těchto řešení spolupracují a usilují o zapojení všech, jichž se daný problém týká nebo kteří jej mohou ovlivnit – jedná se o samosprávu, školy, obecní policii, místní podnikatele, formální i neformální uskupení občanů, neziskové organizace, církve apod.

Důraz je kladen na znalost lokality, obyvatel a jejich problémů. Ta následně umožňuje řešení daných problémů, jejich předjímání a předcházení. Mezi důležité prvky tohoto přístupu patří přidělování stejných policistů k určitým místům a jejich vzájemná známost s obyvateli tohoto místa, nebo pravidelné informování veřejnosti o bezpečnostní situaci a reflektování potřeb a očekávání občanů získávaných z pravidelných průzkumů.¹⁴

Hays Z. R. (2011) zkoumá, jak se stávají obyvatelé sociálně neorganizovaných čtvrtí častými oběťmi zločinců, a navrhuje novou teorii pro predikci použití policejní síly. Tvrdí, že v současné době sociálních, rasových a etnických rozdílů, a také zvýšené mobility obyvatel je pro občany stále obtížnější, aby se vzájemně znali, důvěřovali si, pomáhali si a chránili své sousedství před zločinci.¹⁵

---

¹² Vangeli, B. (2009, 67 s.).

¹³ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

¹⁴ Peak Kenneth J. (2013, 220 s.).

¹⁵ Hays, Z. R. (2011, 56 s.).

Místní záležitosti veřejného pořádku

Zatímco úkoly Policie ČR jako orgánu státní správy jsou stanoveny obecně (jejím úkolem je podle § 2 zákona o Policii ČR „chránit veřejný pořádek“), úkoly obecních policií se vztahují k místním záležitostem veřejného pořádku (§ 1 odst. 2 zákona o obecní policii). I v případě těchto záležitostí platí, že zákon jejich hranice přesně nestanoví. K zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku může obec vydávat obecně závazné vyhlášky, zřizovat obecní policii a projednávat vybrané přestupky v řízení o přestupcích.¹⁶

Přestupek

Přestupkem je zaviněné protiprávní jednání, které není pro společnost nebezpečné tolik jako trestný čin a je zákonem výslovně označeno za přestupek. Většina přestupků, jakož i řízení o nich a další související otázky jsou upraveny v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

Jiný správní delikt

Přestupky patří společně s tzv. jinými správními delikty do kategorie správních deliktů. Zatímco přestupek může spáchat jen fyzická osoba, tak jiných správních deliktů se mohou dopustit i osoby právnické. Stejně jako u přestupků a trestných činů, i v případě jiných správních deliktů lze stíhat jen takové jednání, které zákon označuje za jiný správní delikt.

Trestný čin

Za trestný čin, na rozdíl od přestupku a jiného správního deliktu, se považuje zaviněné protiprávní jednání, které je v zákoně č. 40/2009 Sb., trestním zákoníku, za trestný čin označeno a jehož znaky jsou uvedeny v tomto zákoně. Navíc aby někdo mohl být za svůj čin trestně stíhán, je potřeba, aby jeho jednání bylo společensky škodlivé a aby nestačilo, že bude uznán odpovědným podle jiného právního předpisu. Za spáchání trestného činu se může považovat i příprava k němu, pokus o něj, jeho organizace, navádění nebo napomáhání k němu. Trestné činy se dělí na přečiny, které jsou méně závažné a zločiny.¹⁷

---

¹⁶ Průcha, P. a kol. (2002, 120-122 s.).

¹⁷ Candigliota Z., Foukalová K., Kopál J. (2010, 15 s.).

3 ÚLOHA POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY A OBECNÍ POLICIE

Starost o bezpečnost osob a jejich majetku a o udržování veřejného pořádku může v rámci státu spadat mezi úkoly vícero orgánů či institucí veřejné správy. V našem případě jsou jimi zejména Policie ČR a obecní policie. Ve městech se používá označení „městská policie“. V některých případech mohou být postavení a pravomoci těchto orgánů a osob je reprezentujících poměrně odlišné. Proto je důležité znát alespoň základní rysy a rozdíly těchto dvou sborů. Základní povinnosti a oprávnění policistů a strážníků budou pak rozebrány v následujících kapitolách.¹⁸

3.1 Rozdíl mezi policistou a strážníkem

Policista je úřední osobou působící u Policie ČR. Úkoly policie jsou vykonávány: policisty – tedy příslušníky policie a vedle toho občanskými zaměstnanci – tedy zaměstnanci zařazenými v policii. Postavení policistů je určeno zákonem o Policii ČR a zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Policista musí být občanem ČR, být starší 18 let, mít alespoň středoškolské vzdělání s maturitou, být bezúhonný (nedopustit se trestného jednání ani správního deliktu, jak určuje zákon, nebýt závislý na alkoholu apod.), být k výkonu své služby způsobilý fyzicky, zdravotně i osobnostně, nebýt členem politické strany nebo hnutí, nevykonávat výdělečnou činnost nebo být podnikatelsky zainteresovaný, jak stanovuje zákon.

Strážník je vždy zaměstnancem obce zařazeným do obecní policie, který splňuje všechny zákonné podmínky pro tuto pozici. Na rozdíl od policisty nejsou jeho práva a povinnosti tak široké a jsou určeny zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii. I strážník je však považován za úřední osobu.¹⁹

Strážník musí být občanem ČR, být starší 21 let, mít alespoň středoškolské vzdělání s maturitou, být bezúhonný. Podmínky pro bezúhonnost se prokazují výpisem z Rejstříku trestů a jsou stanoveny mírněji než pro policisty. Musí být spolehlivý, nesmí se dopustit opakovaně „nedovolených“ přestupků. Výčet těchto nedovolených přestupků je u strážníků širší, tedy přísnější ve srovnání s policisty. Strážník musí být zdravotně způsobilý, musí mít

---

¹⁸ Candigliota Z., Foukalová K., Kopal J. (2010, 22 s.).

¹⁹ Candigliota Z., Foukalová K., Kopal J. (2010, 16 s.).

osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů. Musí úspěšně absolvovat výcvik k používání služební zbraně, donucovacích prostředků a dalších oprávnění, toto osvědčení se vydává na 3 roky (tabulka č. 3.1).²⁰

Tabulka č. 3.1: Rozdíly mezi policistou a strážníkem

POLICISTA VERSUS STRÁŽNÍK	
Policie České republiky	Obecní "městská" policie
jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor	orgán obce "městská policie"
působí na území celé republiky	působí na území obce
ochrana bezpečnosti osob a majetku	přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku
ochrana veřejného pořádku	zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku
prevence a vyšetřování trestných činů	podílí se na prevenci kriminality v obci
oprávnění omezit na osobní svobodě jiného, a to jeho zajištěním	dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce
oprávnění zastavovat vozidla a provádět jejich prohlídku	se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích
Policista se prokazuje:	Strážník se prokazuje:
uniformou (služebním stejnokrojem)	uniformou s odznakem obecní policie, identifikačním číslem a názvem obce
služební odznakem nebo odznakem policie	průkazem obecní policie
ústním prohlášením "policie"	ústním prohlášením "městská policie"
Policista musí:	Strážník musí
být občanem ČR	být občanem ČR
být starší 18 let	být starší 21 let
mít alespoň středoškolské vzdělání s maturitou	mít alespoň středoškolské vzdělání s maturitou
být bezúhonný	být bezúhonný
být fyzicky způsobilý k výkonu své služby, stejně jako způsobilý zdravotně a osobnostně	být spolehlivý (tedy nedopustit se opakovaně "nedovolených" přestupků - těchto přestupků je naopak pro strážníky více než pro policisty),
nebýt členem politické strany ani hnutí	být zdravotně způsobilý
nevykonávat výdělečnou činnost a nebýt ani zapojený do podnikání, jak vyžaduje zákon	mít osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů (zahrnují znalosti právních předpisů a základů kriminalistiky, úspěšné absolvování výcviku k používání služební zbraně, donucovacích prostředků a dalších oprávnění) - toto osvědčení platí na tři roky

²⁰ Candigliota Z., Foukalová K., Kopal J. (2010, 27 s.).

Uniforma policisty	Uniforma strážníka
Obě uniformy můžeme snadno rozlišit podle umístění symbolů, nápisů a identifikačního čísla	
policejní uniformy je mají nalevo (jedná se o velký státní znak ČR s nápisem "POLICIE", symbol policie s identifikačním číslem)	uniformy strážníků je mají napravo (jedná se o odznak obecní policie s nápisem "OBECNÍ POLICIE" a velkým státním znakem ČR nebo znakem obce a identifikační číslo).
policejní uniformy jsou nejčastěji černé, případně šedé a do nich se nosí modrá (nebo bílá) košile	uniformy strážníků ale nejsou jednotné - záleží na každé obci. Mohou však používat jenom černou, modrou nebo žlutou barvu, včetně jejich kombinace. Strážníci obecní policie taky často používají tzv. šachovnicovou pásku

Zdroj: Policie ČR a Obecní policie (vlastní zpracování)

3.1.1 Zaměstnanci Policie České republiky

Na plnění úkolů Policie ČR se nepodílejí jen policisté, ale také tzv. občanští zaměstnanci. Policisté jsou ve služebním poměru ke státu, občanští zaměstnanci v pracovním poměru. Je samozřejmé, že zaměstnanci nemohou mít stejné pravomoci jako policisté. K některým činnostem je potřeba speciálních dovedností či absolvování výcviku, tak zásadních pro profesionální práci policistů. Například zákroky mohou provádět jen policisté, zatímco ostatní úkony mohou obecně vykonávat i občanští zaměstnanci v pracovní době. Pracovněprávní otázky občanských zaměstnanců jsou upraveny zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce.

Přesněji řečeno tam, kde zákon uvádí, že nějaký úkon vykonává policie, může ho podle okolností provést policista i občanský zaměstnanec. To je podstatný rozdíl oproti situacím, kdy zákon výslovně hovoří o tom, že určité právo či povinnost náleží policistovi. Mezi činnostmi, které mohou vykonávat občanští zaměstnanci, patří například vedení správních řízení, ke kterým je Policie ČR zákonem zmocněna. Vedle toho samozřejmě vykonávají činnosti nazývané pomocné, organizační, administrativní, technické, tedy různé kancelářské a obdobné aktivity. Základní povinnosti zakotvené v zákoně o Policii ČR platí jak pro policisty, tak pro občanské zaměstnance.²¹

3.1.2 Zaměstnanci obecní policie

V obecní policii pracují zaměstnanci trojího typu – strážníci, čekatelé a ostatní zaměstnanci. Všichni jsou v pracovněprávním vztahu k obci. Čekatelé musí splňovat všechny

²¹ Candigliota Z., Foukalová K., Kopal J. (2010, 25 s.).

požadavky kladené na strážníky, těmi se ale stávají až po získání osvědčení o úspěšném absolvování zkoušky z odborné způsobilosti. Čekatelům ani ostatním zaměstnancům samozřejmě nepřísluší oprávnění a povinnosti vztahující se jen na strážníky. Platí pro ně ale ty práva a povinnosti, které jsou stanoveny obecní policii obecně, nejen výhradně strážníkům.²²

3.1.3 Spolupráce policistů a strážníků

Ačkoli Policie ČR a obecní policie působí na různých úrovních veřejné správy, obecně je třeba, aby si jejich postup navzájem neodporoval. V některých případech je dokonce nutná jejich přímá koordinace. Samozřejmost jejich spolupráce vyplývá i z jejich základního poslání, totiž ochrany bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, které je oběma institucím společné.

Na základě ZPČR může být spolupráce těchto dvou sborů realizována zejména prostřednictvím tzv. koordinační dohody, kterou uzavírá obec s určeným útvarům Policie ČR. Tato dohoda slouží ke stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Z toho vyplývá, že s jejím využitím lze zajistit pomoc ze strany Policie ČR při plnění úkolů policie obecní. Naopak však není možné převést pravomoci či úkoly Policie ČR na obecní policii jednotlivých obcí a měst. To je dáno odlišností výkonu státní správy a samosprávy. Zákon o obecní policii hned v úvodních ustanoveních říká, že obecní policie spolupracuje v rozsahu určeném zákonem s Policií ČR. V praxi se společný postup Policie ČR a obecní policie může vyskytnout typicky při demonstracích, koncertech nebo fotbalových zápasech.²³

3.2 Policie České republiky

Policie ČR byla zřízena zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky jako ozbrojený bezpečnostní sbor. V systému vnitřní bezpečnostní organizace státu hraje klíčovou roli, jeho úkolem je především realizace vybraných úkolů bezpečnostní politiky a na celorepublikové úrovni také plnění dalších stanovených úkolů. Policie ČR představuje specifický subsystém státu k zajišťování bezpečnosti jeho i bezpečnosti jeho občanů a

---

²² Candigliota Z., Foukalová K., Kopal J. (2010, 25 s.).

²³ Candigliota Z., Foukalová K., Kopal J. (2010, 24 s.)

současně prvek a nástroj státní správy k zabezpečení optimálního fungování bezpečnostního systému, realizace účinných norem a zákonů.²⁴

Policie ČR patří do kategorie tzv. veřejných sborů, které jsou společně s Vojenskou policií, Vězeňskou službou ČR, obecní (městskou) policií, Celní správou ČR a Hasičským záchranným sborem součástí státu, obce nebo jiné právnické osoby veřejného práva a představují výkonnou složku veřejné správy převážně operativního charakteru. Objektem působení těchto sborů jsou činnosti lidí nebo objektivně vzniklé události, které vyvolávají výraznější ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti, života a zdraví lidí a veřejného nebo soukromého majetku.

Posláním sborů je těmito činnostem a událostem předcházet, popř. minimalizovat nebezpečí a škody z nich vznikající. Od orgánů veřejné správy se sbory liší mimo jiné tím, že jako celek nemají pravomoci, ty se zpravidla přikazují jednotlivým fyzickým osobám – příslušníkům sborů (např. policistům, strážníkům), jimž zákon přímo stanoví oprávnění a povinnosti, potřebné k naplňování úkolů sboru. Povaha činnosti sboru vyžaduje, aby jeho vnitřní uspořádání a řízení byla budována na principu vojenské organizace.²⁵

Veřejné sbory lze dělit na ozbrojené (např. Policie ČR) a neozbrojené (Hasičský záchranný sbor), a dále na sbory policejní a sbory, které vedle svých hlavních funkcí plní některé funkce policie. Policii ČR lze tedy považovat za ozbrojený policejní sbor, vykonávající svoji působnost na území celé ČR.²⁶ Ve smyslu ustanovení § 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů ve znění pozdějších předpisů je Policie ČR považována za bezpečnostní sbor.

Policie ČR dle ustanovení § 3 zák. č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích ve znění pozdějších předpisů tvoří samostatnou organizační složku státu.²⁷ Při nakládání s majetkem ČR a v právních vztazích se policejní prezidium a útvary policie s celostátní působností považují za součást organizační složky státu a účetní jednotky Ministerstva vnitra ČR dle ustanovení § 7 ZPČR. Krajské ředitelství je

---

²⁴ Brabec F. a kol. (2001, 14 s.).

²⁵ Hendrych, D. a kol. (2009, 974 s.).

²⁶ Mates, P., Horzinková, E., Hromádka, M., Rajman, J. (2009, 9 s.).

²⁷ Mates, P., Horzinková, E., Hromádka, M., Rajman, J. (2009, 10 s.).

organizační složkou státu a účetní jednotkou, jehož příjmy a výdaje jsou součástí rozpočtové kapitoly Ministerstva vnitra ČR, přičemž útvary Policie zřízení v rámci působnosti krajského ředitelství jsou jeho vnitřními organizačními jednotkami (§ 8 ZPČR).

Policie ČR není samostatnou institucí a její práva a povinnosti se odvíjejí od ČR, konkrétně od Ministerstva vnitra ČR.²⁸ Tato funkční vazba je vyjádřena v § 5, odst. 1 ZPČR. Policie je podřízena ministerstvu.

Policie ČR je jednotným ozbrojeným bezpečnostním sborem (§ 1 ZPČR) s celostátní působností. Patří mezi státní orgány, jedná jménem státu a je pověřena plněním některých úkolů, které je povinen zajišťovat stát vůči občanům – zejména se jedná o ochranu osob, majetku, veřejného pořádku²⁹ a předcházení trestné činnosti.

Policie ČR plní specifické úkoly při řešení krizových situací a mimořádných událostí a představuje jednu ze základních složek integrovaného záchranného systému (dále „IZS“). Je připravena řešit krizové situace související s ohrožením vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku a podílet se na ochraně obyvatelstva při vyhlášení krizového stavu. Při řešení mimořádných událostí, jakými jsou například povodně, vichřice a další živelní pohromy nebo rozsáhlé požáry, průmyslové havárie a velké nehody v letecké, železniční a silniční dopravě plní úkoly vyplývající jak ze zákona o Policii ČR, tak ze zákona o IZS. Úzce přitom spolupracuje s Hasičským záchranným sborem ČR, zdravotnickou záchrannou službou nebo armádními jednotkami.

Při společném zásahu složek IZS v prostoru postiženém mimořádnou událostí policejní hlídky například obsazují určená stanoviště, uzavírají vnější zónu zásahu a regulují vstup osob a vjezd vozidel do této zóny. Policisté přímo v prostoru zásahu chrání bezpečnost osob a majetku, dohlíží na bezpečnost silničního provozu, spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku, a byl-li narušen, činí opatření k jeho obnovení. Podílejí se rovněž na evidenci a případné evakuaci osob a na poskytování nezbytných informací o mimořádné události obyvatelstvu. Také mimo rámec společného zásahu policie vyvíjí činnost ve prospěch řešení mimořádné události.

---

²⁸ Fryšták, M. (2001, s. 30-31).

²⁹ Foukalová K., Tošovský M., Kopal J., Jasovská D., Obrovská L. (2010, 5 s.).

Během záchranných prací a likvidačních prací k odstranění následků mimořádné události policisté využívají svých zákonných oprávnění, například zakázat vstup na určené místo nebo požadovat od právnických i fyzických osob věcnou i osobní pomoc. V konkrétních případech souběžně se zásahem k ochraně obyvatelstva policie samostatně provádí úkony trestního řízení zaměřené na stanovení příčiny vzniku mimořádné události a zjištění míry případné odpovědnosti konkrétních osob.

3.2.1 Veřejný pořádek a Policie České republiky

Veřejný pořádek chrání Policie ČR jen v té míře, ve které se nejedná o místní záležitosti veřejného pořádku, které spadají do působnosti obce, respektive obecní policie podle § 1 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii ve znění pozdějších předpisů.

Policie ČR zasahuje ve věcech místních záležitostí veřejného pořádku pouze v případě jeho ohrožení v aktuální nepřítomnosti obecní policie a to v rámci subsidiární povahy svojí činnosti.³⁰ Mezi základní úkoly Policie ČR patří právě ochrana bezpečnosti a veřejného pořádku. Obecní policie je potom povolána k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci obce. Při naplňování obsahu pojmu veřejný pořádek hrají tedy velkou roli i různé místní zvyklosti a tradice, které se mohou v různých obcích do jisté míry lišit. Avšak v žádném případě není možné, aby právní předpisy jednotlivých obcí byly v rozporu se zákonem, či dokonce ústavou.³¹

3.2.2 Hlavní úkoly a činnost Policie České republiky

Postavení Policie ČR je určeno zejména ZPČR, jehož § 2 uvádí také hlavní úkoly tohoto bezpečnostního sboru. Ty jsou stanoveny poměrně široce. Mají totiž pokrýt různé možnosti naplňování primárního účelu Policie ČR, kterým je podle zákona služba veřejnosti. Mezi tyto úkoly pak patří ochrana bezpečnosti osob a majetku a veřejného pořádku, předcházení trestné činnosti a další aktivity a úkoly podle trestního řádu či jiných právních předpisů. Při plnění svých úkolů působí Policie ČR obecně na území celého státu.³²

---

³⁰ Vangeli B. (2009, 67 s.).

³¹ Candigliota Z., Foukalová K., Kopal J. (2010, 18 s.).

³² Candigliota Z., Foukalová K., Kopal J. (2010, 22 s.).

Činnost Policie ČR řídí policejní prezidium v čele s policejním prezidentem. Policejní prezident odpovídá za činnost policie ministru vnitra. Policejnímu prezidiu jsou podřízeny jednak útvary s celostátní působností a jednak krajská ředitelství policie. Útvary s celostátní působností zřizuje ministr vnitra na návrh policejního prezidenta. Krajská ředitelství policie jsou zřízena zákonem.³³ ZPČR zřizuje 14 krajských ředitelství policie. Jejich územní obvody se shodují s územními obvody 14 krajů ČR.³⁴

Hlavní náplní činnosti Policie ČR je plnění úkolů ve věcech ochrany veřejného pořádku, vnitřní bezpečnosti státu, ochrany života, zdraví a majetku osob a předcházení trestné činnosti, přičemž plní také další úkoly stanovené právními předpisy, zejména zákonem č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů. Z hlediska správní teorie vykonává především tzv. pořádkový dozor a zásahovou činnost, kterou typicky uskutečňuje zejména faktickými úkony a bezprostředními zásahy, tedy činností směřující k odvrácení nebezpečí, které ohrožuje nebo poškozuje právem chráněný zájem.

Bezprostřední zásahy se uskutečňují v konkrétních situacích vůči konkrétním osobám při naplnění dalších zákonných podmínek. Na rozdíl od správních aktů nejsou bezprostřední zásahy výsledkem předcházejícího řízení, neboť rozhodnutí o zásahu a jeho faktické provedení často splývají³⁵ a mají obvykle subsidiární povahu.

Pro účinnou realizaci bezprostředních zásahů jsou policisté vybaveni donucovacími prostředky. Jak bylo řečeno, mohou je použít pouze při splnění zákonem stanovených podmínek a po zvážení přiměřenosti zásahu – nezřídka je jejich použití spojeno se zásahem do základních práv a svobod občana.

Další formou činnosti Policie ČR je vydávání formálních správních aktů ve stanovených oblastech na základě delegovaných pravomocí státní správy,³⁶ a to například v oblasti zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních ve znění pozdějších předpisů.

---

³³ *Policie České republiky*, [online] 2015 [cit. 15.3.2016]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>

³⁴ *Policie České republiky*, [online] 2015 [cit. 15.3.2016]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>

³⁵ Hendrych D. a kol. (2003, 1371 s.).

³⁶ Mates P., Horzinková E., Hromádka M., Rajman J. (2009, 10 s.).

3.2.3 Pravomoci Policie České republiky

Policie ČR je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, který slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti. Oproti strážníkům obecní policie, mají příslušníci Policie ČR podstatně větší pravomoci.

a) Policisté mají rozsáhlejší pravomoci v možnosti legitimace osob než strážníci obecné policie

Policista je oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu:

- podezřelou ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu,
- zdržující se v prostoru, o kterém lze důvodně předpokládat, že se v něm zdržují cizinci bez povolení opravňujícího k pobytu na území ČR,
- bezdůvodně se zdržující v bezprostřední blízkosti policií chráněného prostoru nebo v místě, z něhož lze tento prostor účinně ohrozit,
- od níž je požadováno vysvětlení,
- odpovídající popisu hledané nebo pohřešované osoby,
- vstupující do policií chráněného objektu nebo prostoru anebo do místa, kam je policistou zakázán vstup, nebo z tohoto objektu, prostoru anebo místa vycházející,
- která má na místě veřejně přístupném zbraň a je důvodné podezření, že zbraně může být užito k násilí nebo pohrůzce násilím,
- zdržující se v blízkosti místa, kde došlo ke spáchání trestného činu nebo správního deliktu, k požáru anebo jiné mimořádné události,
- která má být předvedena na žádost příslušného orgánu podle jiného právního předpisu,
- která je oznamovatelem podezření ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu,
- na žádost jiné osoby, která má na zjištění totožnosti právní zájem, jakož i osobu o prokázání totožnosti policistu žádá, a zjištěné osobní údaje předat osobě, která o prokázání totožnosti požádala,
- při plnění jiného úkolu, je-li to nezbytné k ochraně bezpečnosti osob a majetku, veřejného pořádku nebo pro předcházení trestné činnosti.

b) Příslušníkovi Policie ČR je mimo jiné dáno oprávnění omezit na osobní svobodě jiného, a to jeho zajištěním

Policista je oprávněn zajistit osobu, která:

- svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život, život nebo zdraví jiných osob anebo majetek,
- v budově útvaru policie úmyslně znečišťuje nebo poškozuje majetek anebo slovně uráží policistu nebo jinou osobu,
- má být předvedena podle jiného právního předpisu,
- utekla z výkonu trestu odnětí svobody, z výkonu ochranného léčení, ústavní výchovy, předběžného opatření nebo ochranné výchovy anebo ze zabezpečovací detence,
- při předvedení kladla odpor nebo se pokusila o útěk,
- byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci,
- není trestně odpovědná a byla přistižena při jednání, které má znaky trestného činu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci,
- je nezletilá, je-li to nezbytné pro její navrácení do rodičovské nebo jiné obdobné péče jejímu zákonnému zástupci,
- byla dopadena na základě pronásledování prováděném příslušníkem zahraničního bezpečnostního sbor.

Policista po pominutí důvodu zajištění osobu neprodleně propustí nebo je-li pro to právní důvod, předá osobu příslušnému orgánu nebo zařízení pro výkon ochranného opatření. Zajištění může trvat nejdéle 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody. U zajištění osoby pronásledované příslušníkem zahraničního bezpečnostního sboru však zajištění nesmí trvat déle než 6 hodin, pokud příslušný orgán cizího státu nepožádá o omezení osoby na svobodě za účelem vydání nebo předání, přičemž hodiny mezi půlnocí a devátou hodinou ranní se nezapočítávají. Osobu, která fyzicky napadá policistu nebo jinou osobu, ohrožuje vlastní život, poškozuje majetek nebo se pokusí o útěk, je policista oprávněn zajistit připoutáním k vhodnému předmětu, zejména pomocí pout. Připoutání musí být ukončeno v okamžiku, kdy je zřejmé, že osoba jednání, na jehož základě byla připoutána, nebude opakovat, nejpozději však do uplynutí 2 hodin od okamžiku připoutání.

c) Policisté mají rovněž oprávnění zastavovat vozidla a provádět jejich prohlídku

Policista je oprávněn zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku pronásleduje-li pachatele úmyslného trestného činu, nebo pátrá-li po pachateli úmyslného trestného činu nebo po věcech z takového trestného činu pocházejících anebo s takovým trestným činem souvisejících, pátrá-li po osobách hledaných, pohřešovaných nebo protiprávně se zdržujících na území ČR, zbraních, střelivu, výbušninách, omamných a psychotropních látkách a jedech, nebo věcech pocházejících z trestné činnosti anebo souvisejících s trestnou činností a má-li důvodné podezření, že se v dopravním prostředku takový pachatel nebo tyto věci nacházejí. Dále je policista oprávněn zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku, má-li důvodné podezření, že používáním dopravního prostředku, na dopravním prostředku nebo v souvislosti s dopravním prostředkem byl spáchán trestný čin.

d) Mezi důležité pravomoci policistů patří možnost vykázání

Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou, jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti. Vykázání trvá po dobu 10 dnů ode dne jeho provedení. Tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby.

e) V případě bezprostředního ohrožení životů, zdraví osob nebo škody velkého rozsahu může policie rušit provoz elektronických komunikací

Policie může za účelem odstranění bezprostředního ohrožení životů nebo zdraví osob anebo bezprostředně hrozící škody velkého rozsahu na majetku rušit v nezbytné míře a po nezbytnou dobu provoz elektronických komunikačních zařízení a sítí, poskytování služeb elektronických komunikací, nebo provozování radiokomunikačních služeb. Zavedení rušení musí policie ohlásit na územně příslušné operační a informační středisko IZS a Českému telekomunikačnímu úřadu. V nezbytné míře informuje o provedeném rušení dotčené provozovatele sítí a služeb elektronických komunikací. To však neplatí, pokud by poskytnutí této informace mohlo ohrozit plnění úkolů policie.

3.3 Obecní policie

Obecní policie, je především orgánem obce. Nejedná se o ozbrojenou sílu či ozbrojený sbor – jako je Policie ČR, ale chápe se spíše jako veřejná stráž, která má za úkol zajišťovat klid a pořádek na území obce, která ji svou obecně závaznou vyhláškou zřídila. To jí také dává postavení veřejného subjektu. Působnost obecní policie se soustřeďuje na území obce, která je jejím zřizovatelem, ačkoli existují výjimky (§ 1 odst. zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii). Tyto výjimky lze sjednat tzv. veřejnoprávní smlouvou. Obecní policie může tedy jakožto veřejný subjekt obecně vystupovat vůči každému, kdo se nalézá na území obce. Mimo toto území vystupují strážníci jako běžní občané.³⁷

V souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, může obec v rámci své samostatné působnosti zřídit obecní policii jako orgán obce, formou obecně závazné vyhlášky. Zřízení a činnost obecní policie upravuje zejména zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Účelem zřízení obecní policie je zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce.

Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle zákona o obecní policii nebo podle jiného zákona zejména:

- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,
- se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,
- se podílí na prevenci kriminality v obci,
- provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci,
- odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce,

---

³⁷ Foukalová K., Tošovský M., Kopal J., Jasovská D., Obrovská L. (2010, s. 17-18).

- poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra na požádání údaje o obecní policii.³⁸

Obecní policie může na základě veřejnoprávní smlouvy vykonávat úkoly podle tohoto nebo zvláštního zákona i na území jiné obce nebo obcí, které jsou smluvními stranami této smlouvy.

Obecní policie spolupracuje v rozsahu stanoveném zákonem o obecní policii nebo zvláštním právním předpisem nejen s Policií ČR, ale také se státními orgány a orgány územních samosprávních celků. V pozici státních orgánů mohou vystupovat například bezpečnostní služby, Hasičský záchranný sbor ČR, Celní správa ČR nebo jednotlivé stráže vymezené zákony z oblasti životního prostředí (lesní, rybářská, myslivecká apod.).

Další činností je zajišťování pultu centrální ochrany (dále „PCO“). K zajištění akceschopnosti a nepřetržité dosažitelnosti provozuje obecní policie operační střediska a pracoviště pro příjem tísňového volání pořizováním záznamu volání.

Důležitou činností je rovněž chov a výcvik služebních psů a výcvik služebních koní. Služební pes je pro obecní policii nenahraditelným pomocníkem jak na úseku prevence, tak zejména z hlediska jeho použití namísto nebo vedle donucovacích prostředků. Dalším důvodem jsou jeho speciální čichové schopnosti využívané při pátrání po osobách a v neposlední řadě při záchranných pracích při haváriích a živelních pohromách doma i v zahraničí.³⁹

3.3.1 Zřízení a působnost městské policie

Obce mohou obecně závaznou vyhláškou zřizovat obecní policii. Proces zřizování a rušení obecní policie je v rámci samostatné působnosti vyhrazen zastupitelstvu obce⁴⁰. Zřízení a činnost obecní policie upravuje zvláštní zákon⁴¹. Obecní policie je v rámci organizačního

---

³⁸ Zákon č. 553/1991 o obecní policii.

³⁹ <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpxi6tlgeytccltmjptcojzgfptknjtl5ygmmlq&conversationId=148046>

⁴⁰ Zákon č. 128/2000 Sb. zákon o obcích (obecní zřízení).

⁴¹ Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii.

členění obce označena jako orgán obce. Lze ji však definovat i jako pořádkový orgán obce⁴², který však není bezpečnostním sborem.⁴³

Místní působnost obecní policie je vymezena katastrálním územím obce. Na území jiné obce může obecní policie vykonávat svěřené úkoly, pokud tak stanoví zákon o obecní policii nebo zvláštní zákon⁴⁴. Veřejnoprávní smlouvu může obec uzavřít v případě běžného zajištění místních záležitostí veřejného pořádku a v případě, že na území obce je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (krizový stav). Mimo území obce, která obecní policii zřídila nebo která je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy podle zákona o obecní policii, může obecní policie vykonávat stanovené úkoly dále pouze při zabezpečování dopravy osob do zdravotnického zařízení nebo do záchranné stanice.

Věcnou působnost vymezuje zákon o obecní policii a některé zvláštní zákony. Podle zákona o přestupcích má obecní policie oprávnění projednat prostřednictvím svých strážníků zákonem vymezené přestupky uložením pokuty v blokovém řízení⁴⁵, a to za předpokladu, že jsou spolehlivě zjištěny, nestačí-li domluva a obviněný z přestupku je ochoten pokutu zaplatit. Mezi takto vymezené patří přestupky, jejichž projednávání je v působnosti obce, některé přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, některé přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, dále přestupky spočívající v neoprávněném stání vozidla na místní komunikaci nebo její části, kterou lze podle nařízení obce použít ke stání jen za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy a při splnění podmínek stanovených tímto nařízením. Tzv. tabákový zákon vymezil věcnou působnost obecní policii komplexně. Obecní policie je jedním z kontrolních orgánů nad dodržováním povinností stanovených tabákovým zákonem⁴⁶.

Obecní policii řídí starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem. Na návrh osoby, která obecní policii řídí, může zastupitelstvo pověřit plněním některých

---

⁴²Vetešník, P. a L. Jemelka, L. (2009, 252 s.).

⁴³ Zákon č. 361/2003 Sb. zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

⁴⁴ Zákon č. 128/2000 Sb. zákon o obcích (obecní zřízení).

⁴⁵ Zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

⁴⁶ Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů.

úkolů při řízení obecní policie určeného strážníka. Podmínkou pověření určeného strážníka je předložení negativního lustračního osvědčení podle zákona upravujícího některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích.⁴⁷

3.3.2 Oprávnění a povinnosti obecní policie

Obecní policie je v rozsahu nezbytném k plnění svých úkolů podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona oprávněna vyžadovat poskytnutí údajů z informačních systémů od Ministerstva vnitra ČR, Policie ČR, obecního úřadu a obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Mezi poskytované údaje patří zejména údaje o hledaných a pohřešovaných osobách a věcech, odcizených motorových vozidlech a odcizených registračních značkách motorových vozidel, o totožnosti provozovatele motorového nebo přípojného vozidla, kterým byl na území obce spáchán přestupek, o řidiči, který je podezřelý ze spáchání přestupku na území obce, a totožnosti občana obce, kde obecní policie plní úkoly.

Dále je obecní policie oprávněna, je-li to potřebné pro plnění jejích úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy z míst veřejně přístupných, popřípadě též zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu zákroku nebo úkonu. Jsou-li k pořizování záznamů zřízeny stálé automatické technické systémy, je obecní policie povinna informace o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejnit, jedná se o městské kamerové systémy.

Obecní policie při plnění svých úkolů spolupracuje v rozsahu stanoveném zákonem o obecní policii nebo zvláštním právním předpisem s Policií ČR, státními orgány a orgány územních samosprávných celků. Obec může spolupracovat s Policií ČR při zabezpečování místního veřejného pořádku na základě zákona o Policii ČR a k tomuto účelu může s příslušným útvarům Policie ČR uzavřít písemnou koordinační dohodu.⁴⁸

Základní povinností strážníka obecní policie při zákrocích a plnění úkolů je dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní. Nepřipustit, aby osobám v souvislosti s nějakým případem vznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv a svobod překročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného zákrokem. Strážník je dále povinen, provádí-li úkon spojený se zásahem do jejich práv nebo svobod, poučit osoby o jejich právech. Není-li možno

---

⁴⁷ Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii.

⁴⁸ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

je poučit ihned, učiní tak, jakmile to okolnosti dovolí. Strážník je také povinen poskytnout pomoc v rozsahu svých oprávnění a povinností každému, kdo o ni požádá.

Při výkonu své pravomoci musí prokazovat svou příslušnost k obecní policii stejnokrojem s příslušným odznakem, identifikačním číslem a názvem obce. Vykonává-li strážník svou pravomoc na území obce, která je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy, prokáže se na požádání rovněž zmocněním této obce nebo písemným potvrzením vydaným starostou.

Nad odbornou způsobilostí strážníka k výkonu povinností a oprávnění, nad dodržováním stanovených jednotných prvků stejnokroje strážníka nebo označení motorových vozidel a dalších dopravních prostředků obecní policie vykonává dozor Ministerstvo vnitra ČR. Ministerstvo vnitra dále ověřuje odborné předpoklady strážníka. Metodickou pomoc obecní policii poskytuje v rámci ministerstva odbor bezpečnostní politiky, oddělení obecní policie, zbraní a dopravního inženýrství.⁴⁹

3.3.3 Úkoly obecní policie

Úkolem státní i obecní policie je především chránit bezpečnost osob a majetku a zajišťovat veřejný pořádek.

Zatímco působnost Policie ČR je celostátní, působnost obecní policie je omezena na místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Zabezpečování místních záležitostí je na první pohled prioritním a stěžejním úkolem obecní policie. Příslušníci Policie ČR, jakkoliv se jejich role může na první pohled jevit jen jako subsidiární, musí ovšem i při existující dvoukolejnosti být nadále významnými hráči při prevenci sociálně patologických jevů na místní úrovni.

Činnost obecní policie konkrétně spočívá zejména v dohledu nad dodržováním obecně závazných vyhlášek obce, udržováním čistoty a pravidel nočního klidu, odchyту toulavých zvířat, ochraně životního prostředí, zabezpečování nebezpečných přechodů pro chodce v čase, kdy jdou děti do škol, zajišťování sledování kamerového systému, v ochraně veřejně prospěšných zařízení před jejich poškozováním, dohledu nad dodržováním pravidel

---

⁴⁹ *Stanoviska a právní rozbor*y, [online]. 2015[cit. 07.03.2016]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/dokumenty-policie-stanoviska-apravni-rozbor.aspx>.

občanského soužití a v odhalování a postihu přestupků v rozsahu stanoveném zákonem o obecní policii.

3.3.4 Nástroje obce k zajištění veřejného pořádku

Obec může v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou ukládat povinnosti⁵⁰ v těchto případech:

- k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku;
- zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených;
- může také stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány, při stanovení závazných podmínek k pořádání, průběhu a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, a to v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku, k zajištění údržby čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti, stanoví-li tak zvláštní zákon.⁵¹

Smyslem obecně závazné vyhlášky obce je úprava povinností, které jsou v zájmu obce a jejích občanů. Nemůže jí být pouhá reprodukce zákonů, týkajících se úkolů státní správy nebo normování této oblasti (tabulka č. 3.2).

---

⁵⁰ Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení).

⁵¹ Adamec V., Řehák D., Černá L. (2012, s. 34).

Tabulka č. 3.2: Oblasti veřejného pořádku

Oblasti veřejného pořádku, které lze regulovat prostřednictvím obecně závazné vyhlášky	
1	konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích
2	používání zábavní pyrotechniky na veřejných prostranstvích
3	hluk (hlučné činnosti) a rušení nočního klidu
4	podmínky pro pořádání veřejnosti přístupných akcí
5	znečištění ulic a jiných veřejných prostranství
6	rozdělávání a udržování otevřených ohňů
7	ochrana a údržba veřejné zeleně (sekání, úklid)
8	chov zvířat, pravidla pro pohyb psů a jiných zvířat, zákaz vstupu zvířaty
9	žebření
10	prostituce
11	výherní hrací přístroje a jiné podobné loterie
12	jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která nejsou pozemními komunikacemi
13	provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti (stanovení povinností ve vztahu k veřejnému pořádku)
14	nepovolené vylepování plakátů
15	malování po zdech (graffiti)
16	provozní doba pohostinských zařízení
17	kouření na vybraných veřejně přístupných místech určených nebo vyhrazených osobám mladším 18 let
18	pouliční produkce
19	umístění reklamních zařízení
Oblasti veřejného pořádku, které nelze regulovat prostřednictvím obecně závazné vyhlášky	
1	kouření na veřejných prostranstvích obecně
2	provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti – možnost vydat provozní řády formou OZV (koupaliště, pískoviště, hřbitovy, knihovny)
3	provoz motorových a nemotorových vozidel, jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která jsou pozemními komunikacemi
4	evidence tzv. současného (přechodného) pobytu v obci
5	regulace podomního prodeje

Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR (vlastní zpracování)

Dozor nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek obcí vykonává ministerstvo vnitra. To také pro obce prostřednictvím odboru dozoru a kontroly poskytuje v této oblasti metodickou pomoc.⁵²

⁵²Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami obcí [online]. 1.9.2015 [cit. 13.03.2017]. Dostupné z: www.mvcr.cz/.../oblasti-verejneho-poradku-ve-vztahu-k-moznostem-jejich-regulace-ozv-obci-2015.aspx

4 PŮSOBENÍ MĚSTSKÉ POLICIE A POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY V OSTRAVĚ

Kapitola se zabývá činností Městské policie Ostrava a působením Policie ČR na území statutárního města Ostravy.

4.1 Vznik a představení Městské policie Ostrava

Dne 12. února 1992 Zastupitelstvo města Ostravy vydalo podle § 14 odstavce 1 písmene i) a § 36 odstavce 1 písmene f) zákona číslo 367/1990 Sb., o obcích, ve znění změn a doplňků a v souladu s § 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, obecně závaznou vyhlášku č. 1/1992 o městské policii. Primátor města Ostravy podepsal „Zřizovací listinu“. S účinností od 1. března 1992 zřizuje Zastupitelstvo města Ostravy usnesením č. 167/8 ze dne 12. února 1992, rozpočtovou organizaci bez právní subjektivity pod názvem Městská policie Ostrava se sídlem na ul. Nemocniční 11, Ostrava 702 00.

Předmětem činnosti je zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku ve městě Ostravě v rozsahu ustanoveném § 2, odstavec 1, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, a obecně závaznou vyhláškou města Ostravy č. 1/1992, o Městské policii Ostrava. Vrchním velitelem MPO je primátor.⁵³

Od svého vzniku prošla MPO mnohými změnami, které významnou měrou ovlivnily její činnost. Od jejího zřízení v roce 1992 do současné doby se podařilo vytvořit základnu strážníků s dostatečnými znalostmi a dovednostmi, které jsou zúročeny několikaletou zkušeností z činností při zajišťování bezpečnosti osob a ochrany veřejného pořádku.

Z pohledu MPO je Ostrava rozdělena do čtyř oblastí (příloha č. 1): Moravská Ostrava a Přívoz, Hrabůvka, Slezská Ostrava a oblast Martinovská. Oblasti jsou územně rozčleněny na celkem 205 okrsků. Každá oblast zahrnuje několik městských obvodů, je spravována z pracoviště - oblasti, pod které spadá několik menších pracovišť. Výkon služby v rámci oblastí, tedy na příslušném území města Ostravy, je zajišťován zejména strážníky-okrskáři, kteří provádějí výkon služby ve svých okrscích, za podpory strážníků-hlídkářů a podle potřeby je posilován strážníky operativního oddílu, kteří působí na území celého města

---

⁵³ *Základní informace o Městské policii Ostrava* [online]. 5.6.2012, [cit. 07.03.2016]. Dostupné z: <http://www.ostrava.cz/cs/urad/mesto-a-jeho-organy/mestska-policie>

Ostravy. MPO zřídila pracoviště, která sice přímo nespádají pod přímý výkon služby, avšak díky nim je zabezpečován - pracoviště centra tísňového volání a zelené linky, úsek ostrahy objektů, úsek prevence a propagace, úsek přestupků.

4.1.1 Organizace a struktura Městské policie Ostrava

MPO zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly, pokud tak stanoví zákon o obecní policii nebo zvláštní zákon. MPO spolupracuje v rozsahu stanoveném zákone o obecní policii nebo zvláštním právním předpisem s Policií ČR, státními orgány a orgány územních samosprávních celků. Podrobnější úprava spolupráce s Policií je sjednána Koordinační dohodou.

Organizační struktura MPO (příloha č. 2) se vnitřně člení na:

- přímý výkon služby,
- krizové a operační řízení,
- ostatní činnosti.

Přímý výkon služby je základním úkolem MPO vyplývajícím ze zákona o obecní policii s cílem nepřetržitého zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku na území města.

Krizové a operační řízení jsou činnosti, které souvisí s příjmem zpráv a řešením událostí k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a dalších úkolů a činností MPO v systému IZS při řešení mimořádných událostí a plnění úkolů souvisejících s ostrahou objektů města.

Ostatní činnosti jsou podpůrné, specifické a operativní činnosti, které jsou svým charakterem nezbytně nutné k efektivnímu plnění základních úkolů MPO a činnosti na úseku prevence a propagace.⁵⁴

Organizační strukturu, početní stavy i technické vybavení si podle bezpečnostní situace a ekonomických možností určuje obec. MPO ke konci roku 2015 zaměstnávala celkem 801 zaměstnanců. Převážnou část tvořili strážníci s platným osvědčením, kterých bylo 661. Dalších 30 zaměstnanců – čekatelů se připravovalo na povolání strážníka. Zaměstnanců, kteří zabezpečovali obslužné činnosti a plnili úkoly na úseku ostrahy objektů, bylo 110.

---

⁵⁴ Městská policie Ostrava, *Organizační řád 3/2015*

4.1.2 Prevence a Městská policie Ostrava

Strážníci MPO zařazení k úseku prevence a propagace realizují bezpočet preventivních akcí – besedy, semináře, projekty zaměřené na cílové skupiny nebo určené široké veřejnosti.

V rámci preventivních aktivit MPO pořádala besedy ve školských zařízeních, dětských domovech, domovech důchodců a institucích, jež se věnují právě dětem, seniorům nebo veřejnosti. Besedy jsou zaměřeny na bezpečnost, ochranu osob a majetku a informovanost zejména v oblastech právní pomoci. Realizováno bylo celkem **865 besed** (108 pro MŠ, 698 pro ZŠ, 49 pro SŠ, 8 besed pro seniory a 2 zaměřené na veřejnost).

V rámci prevence kriminality realizovala MPO projekty zaměřené na cílovou skupinu dětí a mládeže – **Nechceme dětské oběti a Dopravní výchova**.

Projekt „Nechceme dětské oběti“ – byl určen dětem ve věku 9-10 let a dívkám devátých tříd vybraných základních škol. U dívek devátých tříd byla realizována výuka základních prvků sebeobránných technik doplněná o teorii jak se nestát snadnou obětí případných útočníků. Malým dětem taktéž strážníci vštěpovali základy bezpečného chování na ulici pomocí interaktivních cvičení. Celkem se projektu zúčastnilo 40 dívek devátých tříd a 248 dětí ve věku 9-10 let.

Dopravní výchova - v souladu s Národní strategií bezpečnosti silničního provozu byla v prostorách dětského dopravního hřiště na ul. Orebitská v Ostravě-Přívozu realizována komplexní dopravní výchova pro žáky 4. ročníků základních škol, které se v průběhu školního roku zúčastnilo celkově 2 599 žáků.

Preventivní volnočasové aktivity - od dubna 2015 byly v prostorách dětského dopravního hřiště realizovány preventivní programy a volnočasové aktivity pro děti, mládež a širokou veřejnost. Zapojením do aktivit připravovaných MPO došlo k vyvázání cílové skupiny z rizikového prostředí a smysluplnému trávení volného času. Celkem navštívilo dopravní hřiště 3 289 dětí.

Projekt „Příměstský tábor s MPO“ – byl realizován v prostorách dopravního hřiště na ul. Orebitská v Ostravě-Přívozu. Projekt byl financován Ministerstvem vnitra ČR z městského programu Prevence kriminality a z rozpočtu statutárního města Ostravy. Cílovou skupinou byly děti z rizikových lokalit a sociálně znevýhodněných rodin. Cílem projektu byla prevence kriminality, eliminace příležitostí k páčání trestné činnosti, smysluplné trávení volného času,

zvyšování právního vědomí dětí a v neposlední řadě získání a upevnění pravidel BESIP. Tohoto týdenního tábora se zúčastnilo celkem 20 dětí.

Velmi ohroženou skupinou obyvatel jsou senioři. Pro pachatele trestné činnosti jsou snadnou kořistí právě pro svůj věk, svou důvěřivost a částečnou bezmocnost. Stávají se oběťmi dopravních nehod, podvodů a v neposlední řadě domácího násilí.

Seniorům je ze strany MPO věnována maximální pozornost také v rámci řady preventivních projektů – **Řetízek bezpečí, Senior linka, Stop kriminalitě na seniorech**.

Projekt „Řetízek bezpečí“ – je realizován již od roku 2005 a cílem je zvýšit bezpečnost seniorů. Celkem bylo od počátku realizace projektu instalováno 2 172 těchto zařízení. Jen v roce 2015 bylo instalováno celkem 125 bezpečnostních řetízků.

Projekt „Senior linka“ – Od počátku realizace projektu tj. od roku 2010 je nainstalováno a provozováno celkově 243 zařízení. V roce 2015 bylo realizováno **186 výjezdů**. Ve 33 případech měl uživatel vážné zdravotní nebo jiné problémy, které bylo třeba řešit buď přivoláním zdravotníků, nebo poskytnutím sociální pomoci.

Projekt „Stop kriminalitě na seniorech“ - byl realizován v městském obvodu Ostrava-Poruba. Zúčastnilo se ho celkem 35 seniorů ze dvou vytipovaných klubů, a to z klubu seniorů na ul. Bulharské a ul. U Oblouku. Cílem bylo zvýšení pocitu bezpečí, vytvoření důvěry ve vlastní síly při zvládání zátěžových situací a získání vědomostí o možnostech pomoci ze strany strážníků MPO.

4.1.3 Asistent prevence kriminality

V neposlední řadě se MPO podílela na republikovém projektu Ministerstva vnitra ČR **Asistent prevence kriminality**. Hlavním cílem projektu bylo pomocí asistentů zapojit občany sociálně vyloučených lokalit do udržování veřejného pořádku v místě bydliště a do činností, kterými pomohli k eliminaci negativních jevů, zejména zvyšovali bezpečí v sociálně vyloučených lokalitách, informovali občany těchto lokalit o legálních možnostech ochrany před trestnou činností, podporovali integraci obyvatel sociálně vyloučených lokalit do společnosti a zprostředkovávali komunikaci s institucemi, které působí v oblasti bezpečnosti. Asistenti plnili úkoly v součinnosti se strážníky okrskáři a strážníky úseku prevence a propagace MPO.

Mezi APK pracují občané, kteří se k romskému etniku hlásí, chtějí být nezaměstnaným občanům příkladem a mají dobrou místní znalost. Tito zaměstnanci dovedou snadněji a lépe komunikovat s romským obyvatelstvem a evidentně se velmi dobře vyznají v mentalitě občanů v sociálně vyloučených lokalitách. Romové mnohem více „slyší“ na argumentaci předkládanou příslušníkem jejich menšiny, nežli občanem z majority, i když se jedná o strážníka nebo policistu.

Alfou a omegou práce APK je obchůzková činnost zejména v SVL, ale může to být dle bezpečnostní situace v obci také i na jiných krizových místech. Tuto práci asistenti vykonávají v hlídce buď se strážníkem MPO, nebo se svým kolegou asistentem. Jejich působení v lokalitách by ovšem nemělo být jen „pěknou procházkou“, ale zdůrazněme, že obchůzka musí zahrnovat dohled nad stavem veřejného pořádku, řešení nebo postupování zjištěných protiprávních jevů MPO nebo Policii ČR, hledání možností k pomoci řešit problémy, související se sociálním vyloučením a monitoring stupně sociálního napětí v obci.

4.1.4 Vznik a činnost Integrovaného bezpečnostního centra

Od počátku roku 2011 je v provozu Integrované bezpečnostní centrum (dále „IBC“) Moravskoslezského kraje. Do IBC jsou svedena volání na tísňová čísla z území celého Moravskoslezského kraje. Z jediného místa v Moravskoslezském kraji jsou předávány pokyny k výjezdu záchranných a zásahových jednotek do všech stanic a sídel hasičů, záchranky, Policie ČR a městských policí v kraji. Operační technici MPO zabezpečují na tomto pracovišti příjem tísňového volání linky 156 a řeší události v rámci působnosti města Ostravy a na území pěti obcí, se kterými má městská policie uzavřenou veřejnoprávní smlouvu. V novém IBC všichni dispečeri spolupracují ve společném dispečerském sále. K dispozici mají tu nejmodernější technologii a špičkovou informační podporu k tomu, aby rychle a účinně zvládli všechny malé případy, ale i velké havárie, mimořádné události a krizové situace na území celého Moravskoslezského kraje.

Městský kamerový systém

MPO již několik let využívá městský kamerový monitorovací systém, který umožňuje pružně a efektivně reagovat na zjištěná protiprávní jednání a v některých případech nahrazuje také absenci svědků. Městský kamerový monitorovací systém přispívá významným dílem k prevenci kriminality i jiného protiprávního jednání na území města Ostravy. Díky neustálému monitorování rizikových míst se strážníkům daří lépe odhalovat přestupky, sledovat situaci v

silničním provozu, záběry z kamer jsou mnohdy předávány Policii ČR k následnému použití v důkazním řízení či identifikaci pachatele trestného činu.

Strážníci zabezpečují 9 kamerových stanovišť, kde nepřetržitě sledují a vyhodnocují záběry na monitorech. Lokality s umístěním kamer: Bělský les a Dubina, Hošťálkovice, Hrabůvka, Hulváky, Krásné Pole, Kunčičky, Mariánské Hory, Martinov, Moravská Ostrava, Polanka nad Odrou, Poruba, Přívoz, Pustkovec, Radvanice, Svinov, Třebovice, Vítkovice, Zábřeh, Dolní oblast Vítkovic a Hranečnick.

Monitorování dění na nejfrekventovanějších místech na území města je realizováno prostřednictvím **241 kamer**, díky kterým bylo v roce 2015 zaznamenáno **471 událostí** (o 60 více oproti roku 2014), kdy byl narušen veřejný pořádek, ohrožena bezpečnost a plynulost silničního provozu, narušení občanského soužití, aj.

Za podpory kamerového systému strážníci MPO dopadli **20 osob** při spáchání trestného činu a **5 osob** hledaných nebo pohřešovaných Policií ČR. **430 záznamů** z kamerových systémů bylo poskytnuto na žádost Policie ČR nebo správního orgánu pro účely trestního a správního řízení.

Zelená linka Městské policie Ostrava

Občanům Ostravy je MPO poskytována služba, která spočívá v možnosti ohlášení závad, poškození veřejně prospěšného zařízení a dalších neurgentních oznámení prostřednictvím bezplatné telefonní linky - **Zelená linka MPO**. Operátoři obsluhující tuto linku převzali i další neurgentní činnosti, jež původně směřovaly na operátory obsluhující linku 156. Tímto krokem byl oddělen výkon služby od „technických služeb“, které MPO rovněž zabezpečuje, např. Senior linku, pult centralizované ochrany aj.

V loňském roce operátoři řešili **9 022 událostí** (o 1 590 více oproti roku 2014). Některá z přijatých oznámení byla řešena ihned při telefonním kontaktu, další byla předána subjektům, do jejichž působnosti problematika patří. Výhodou oznámení na tuto linku je okamžité předání podnětu kompetentnímu subjektu a možnost zpětné vazby při ověřování, jak bylo s oznámením naloženo.

Závad a poruch bylo oznámeno **529**, **podnětů** bylo přijato **18**, strážníci v rámci **poradny** řešili **286 hovorů** a rovněž řešili dalších **8 189 jiných oznámení**.

Pult centralizované ochrany

PCO zajišťuje MPO u napojených objektů ochranu majetku. PCO umožňuje vzdálený dohled nad majetkem města (školy, Archiv města Ostravy, budovy ÚMOB apod.) pomocí elektronických zabezpečovacích systémů. Ke konci roku 2015 bylo na PCO napojeno **213 objektů** (o 12 více oproti roku 2014).

MPO zasahovala na základě signálu na PCO ve **13 případech**, v jednom případě se po výjezdu nacházeli pachatelé uvnitř objektu a ti byli za pomoci služebního psa zadrženi.

4.1.5 Výsledky činnosti Městské policie Ostrava

V roce 2015 řešila MPO **40 463 událostí**, což je o 2 690 (6,23%) událostí méně oproti roku 2014. Tento pokles byl zaznamenán v oblasti narušování veřejného pořádku a občanského soužití a je důsledkem zřízení oddělení hlídkové služby PČR, které v současné době zabezpečuje řešení událostí přijatých na tísňovou linku 158. Jedná se přitom zejména o události, jejichž řešení bylo z důvodu nedostatku sil a prostředků PČR v minulosti předáváno k řešení MPO.

V rámci těchto událostí byly mnohé řešeny ve spolupráci s jinými subjekty, mezi něž patřili:

- Ostravské komunikace - spolupráce a součinnost spočívala v usměrňování provozu při jejich činnostech (frézování, opravy komunikací, rajónové čištění, objízdné trasy při zajišťování oprav a podobně), kdy MPO zabezpečovala celkem 113 akcí,
- Dopravní podnik Ostrava - spolupráce a součinnost spočívala v usměrňování provozu při nehodových událostech, při zjišťování totožnosti osob cestujících v prostředcích městské hromadné dopravy bez platných jízdních dokladů, při akcích s revizory a další, kdy MPO zajišťovala celkem 787 akcí,
- Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje - na základě Dohody o plánované pomoci na vyžádání mezi Českou republikou – Hasičským záchranným sborem Moravskoslezského kraje a statutárním městem Ostrava MPO spolupracovala celkem při 2 450 akcích.

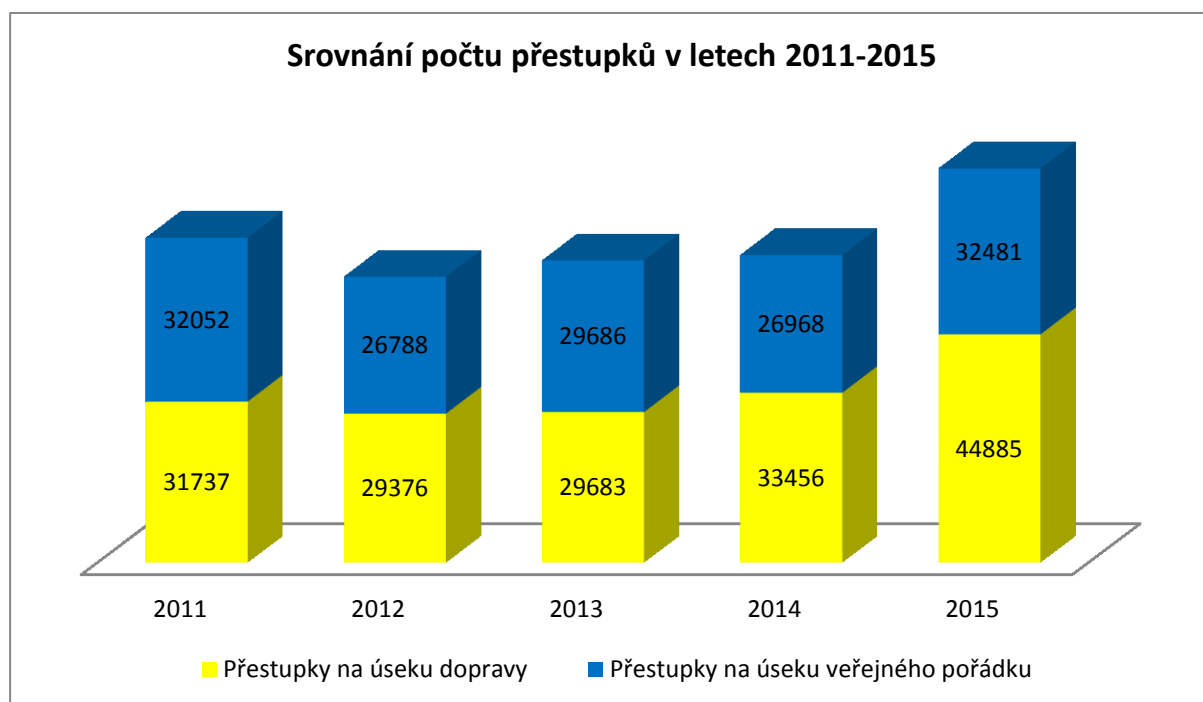
Přestože je činnost strážníků zaměřena zejména na preventivní působení v rámci zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, stále více se občané na městskou policii obracejí s podněty a oznámeními o špatném parkování. Strážníci pak jsou povinni každé oznámení prověřit a je-li zjištěno protiprávní jednání, jsou povinni konat v souladu s

platnou legislativou. Od tohoto se odvíjí i počet zjištěných a řešených přestupků. Ten v roce 2015 stoupl na **77 366**, což je o 16 942 více oproti roku 2014. MPO se však při plnění pracovních povinností neodchýlila od snahy dodržet vyrovnaný přístup k problematikám v oblasti dopravy a problematikám v oblasti veřejného pořádku, který by měl být stěžejní oblastí zájmu strážníků MPO.

Na úseku veřejného pořádku bylo odhaleno a následně řešeno **32 481 přestupků**. Přestupky na tomto úseku se na celkovém počtu odhalených přestupků podílely 41,98 %.

Na úseku bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích bylo strážníky MPO řešeno celkem **44 885 přestupků**. Přestupky na tomto úseku se na celkovém počtu odhalených přestupků podílely 58,02 %. Srovnání počtu přestupků na úseku dopravy a úseku veřejného pořádku v letech 2011-2015 znázorňuje graf č. 4.1.

Graf č. 4.1: Srovnání počtu přestupků na úseku dopravy a úseku veřejného pořádku v letech 2011-2015 (počet)

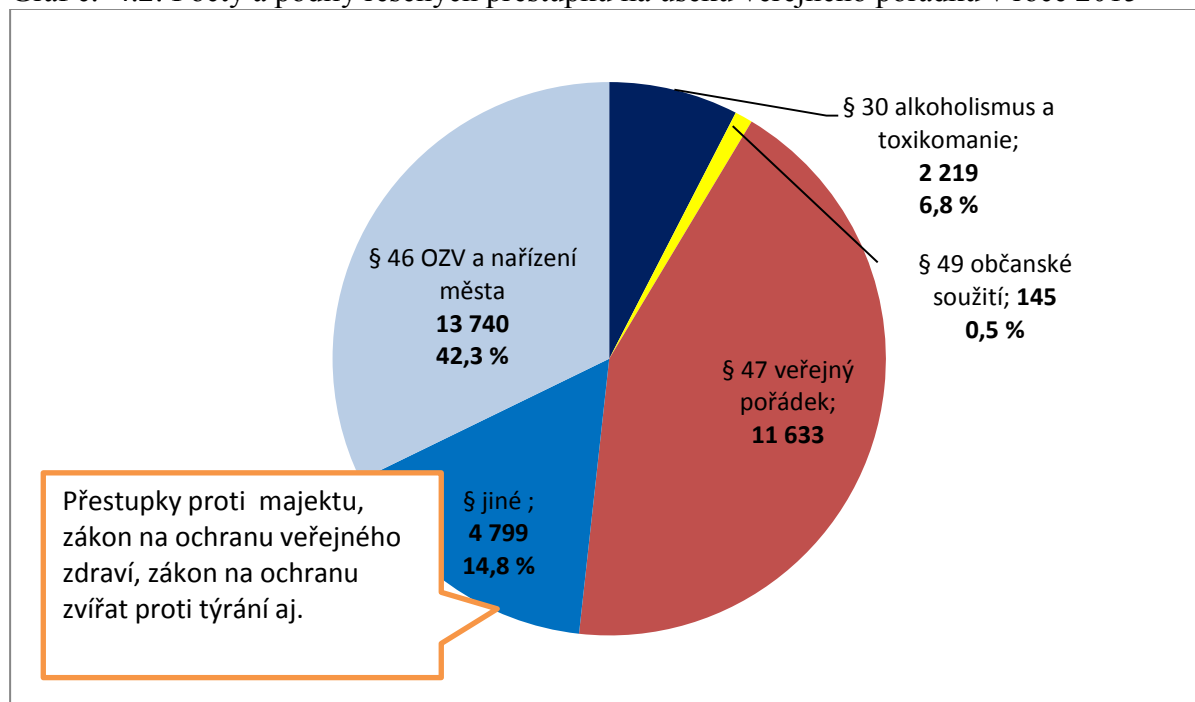

Zdroj: MPO, Výroční zprávy 2011-2015 (vlastní zpracování)

4.1.6 Přestupky na úseku veřejného pořádku

Přestupků na úseku veřejného pořádku v roce 2015 bylo řešeno 32 481 (což je o 5 513 více oproti roku 2014). Graf č. 4.2 znázorňuje počty a podíly řešených přestupků na úseku veřejného pořádku v roce 2015.

Graf č. 4.2: Počty a podíly řešených přestupků na úseku veřejného pořádku v roce 2015

Zdroj: MPO, Výroční zpráva 2015 (vlastní zpracování)

Na úseku veřejného pořádku resp. § 47 zákona č. 200/1990 Sb., MPO zaznamenala v loňském roce oproti roku 2014 výraznější pokles v oblasti rušení nočního klidu. Řešeno bylo 2 115 přestupků (v roce 2014 - 2 950 přestupků) a naopak nárůst MPO zaznamenala při řešení přestupků spáchaných poškozením nebo neoprávněným zábořem veřejného prostranství, veřejně přístupného objektu nebo veřejně prospěšného zařízení. Řešeno bylo 2 718 přestupků (v roce 2014 - 1 929 přestupků).

4.1.7 Porušování obecně závazných vyhlášek

Při dohledu na místní záležitosti veřejného pořádku strážníci kontrolují i dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení statutárního města Ostrava.

Mezi nejvíc exponované patří obecně závazné vyhlášky č. 12/2005 (pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezení prostoru pro volné pobíhání psů na území města), 2/2009 (zakazující konzumaci alkoholických nápojů na veřejném prostranství) a 9/2012 (upravující trvalé označování psů a evidenci jejich chovatelů), ve znění pozdějších změn a doplňků.

Vyhláška č. 12/2005 - pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezení prostoru pro volné pobíhání psů na území města

Strážníci řešili **2 437 přestupků** spáchaných volným pobíháním psů mimo míst k tomu určených vyhláškou.

V souvislosti s kontrolou dodržování povinností majitelů psů bylo řešeno 171 přestupků spáchaných znečištěním veřejného prostranství psími exkrementy.

V rámci dohledu na dodržování obecně závazných vyhlášek města byly prováděny i kontroly dodržování povinností chovatele psa, tedy zda je pes trvale označen čipem nebo tetováním. Kontroly nad běžný rámec výkonu služby se týkaly 393 psů. Pouze v 37 případech bylo zjištěno porušení vyhlášky, které bylo oznámeno příslušnému správnímu orgánu. Od roku 2014 bylo zkontrolováno 2 297 psů, z nichž celých 94,3 % bylo trvale označeno čipem nebo tetováním. 3,2 % případů nepodléhalo vyhlášce, neboť psi byli evidováni mimo Ostravu.

Vyhláška č. 2/2009 - zakazující konzumaci alkoholických nápojů na veřejném prostranství

Významným problémem je narůstající počet osob konzumující alkohol. Nejen v souvislosti s častými výjezdy strážníků k ležícím podnapilým osobám, které posléze převáží na protialkoholní záchytnou stanici nebo z důvodu zdravotních problémů jsou předáváni zdravotníkům k dalšímu ošetření, ale i v souvislosti s častějšími případy oznámení nebo zjištění konzumace alkoholu na veřejném prostranství. Porušení vyhlášky omezující konzumaci alkoholu na veřejnosti řešili strážníci v **4 412 případech** (což činí nárůst oproti roku 2014 o 747 případů).

Co se týká konzumace alkoholu osobami mladšími 18 let, provedli strážníci MPO v součinnosti s dalšími orgány a institucemi **39 preventivních akcí**, při kterých bylo kontrolováno dodržování zákazu podávání a prodeje alkoholu osobám nezletilým a mladistvým. Odhaleno bylo celkem 34 osob mladších 18 let pod vlivem alkoholu.

Vyhláška č. 4/2012 - o zabezpečení veřejného pořádku omezením hluku

Strážníci se v rámci výkonu služby zaměřovali rovněž na dohled na dodržování obecně závazné vyhlášky č. 4/2012, o zabezpečení veřejného pořádku omezením hluku. V průběhu roku strážníci řešili **69 přestupků** spáchaných porušením této vyhlášky. Ve většině případů

jde o provádění prací na zahradách (sekání trávy, řezání dřeva) nebo způsobování hluku při úpravách bytu (vrtání) aj.

V závěru roku 2015 v souvislosti s touto vyhláškou řešili strážníci zásadní problém trápící obyvatele města, a to je používání pyrotechniky, zejména dětmi v průběhu dne. Používání „petard“, které mají jediný efekt a to hlukový, vadí malým dětem, seniorům a chovatelům zvířat. Vyhláška města tuto činnost nijak neomezuje. Na druhé straně je však potřeba si uvědomit, že zjistitelnost pachatele je výrazně omezená až téměř nemožná, není-li páchána před strážníky či svědky, kteří jsou ochotni být zakročující hlídce nápomocni při odhalení přestupce.⁵⁵

4.2 Policie České republiky v Moravskoslezském kraji

Moravskoslezský kraj se nachází v nejvýchodnější části České republiky. Má rozlohu 5 427 km² a spadá pod něj šest okresů – Bruntál, Opava, Nový Jičín, Ostrava-město, Karviná a Frýdek Místek. Na jeho území se nachází 22 obcí s rozšířenou působností. S počtem obyvatel přibližně 1 250 000 je nejlidnatějším krajem v České republice.

Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje bylo zřízeno ke dni 1. 1. 2010 se sídlem v Moravské Ostravě, dohlíží na bezpečný chod měst a obcí a zaměstnává přes 4 000 policistů. Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje vždy řadí heslo „Pomáhat a chránit“ na první místo.

Kriminogenní faktory našeho kraje jsou typické pro města s větším počtem obyvatel, kterých je zde celá řada. Panelová sídlištní zástavba s vysokou hustotou obyvatel je spojena s anonymitou pachatelů trestné činnosti. Stále přetrvává problém rozsáhlých nákupních či zábavních center, jejichž rozlehlé prostory a přilehlá parkoviště nabízejí příležitost pachatelům bagatelní majetkové trestné činnosti. V rekreačních oblastech, především v oblasti Beskyd, je problémem velké množství rekreačních objektů, které jsou mnohdy nedostatečně zabezpečeny a dlouhodobě neobydleny. Rozvoj průmyslových zón, výstavba železničních a silničních koridorů a přechodný vysoký pohyb cizích osob se projevuje v majetkové trestné činnosti. Specifickým rysem trestné činnosti v kraji je i divácké násilí organizovaných skupin

---

⁵⁵ Městská policie Ostrava, Zpráva o činnosti Městské policie Ostrava za rok 2015

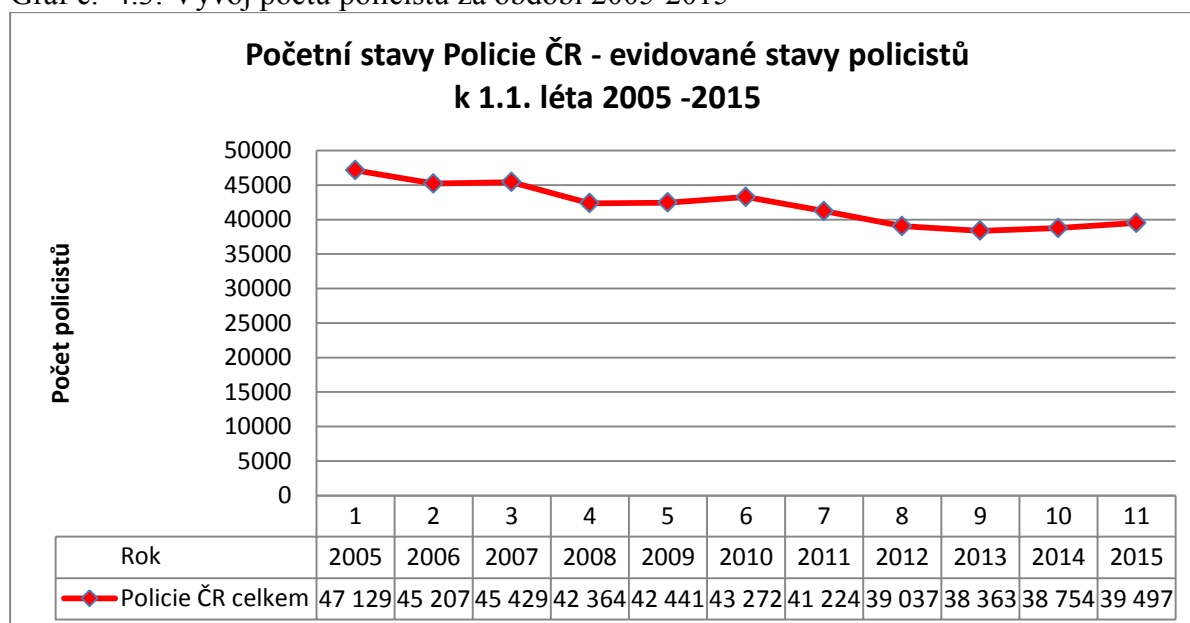

pachatelů, které ohrožují veřejný pořádek v souvislosti s konáním hromadných sportovních utkání.⁵⁶

Stavy policistů v České republice

Početní stavy příslušníků policie prošly v minulých deseti letech sestupným vývojem, kdy ze stavu 47 129 v roce 2005 poklesly až na stav 38 363 v roce 2013. Záměr policie je navýšení počtu policistů, který nepředpokládá návrat k původním početním stavům. I po jeho realizaci bude policie štíhlejší než před deseti lety. Cílem intervence do rozvoje policie je nastavit trvalý rámec vnitřní bezpečnosti v České republice na základě objektivizovaných potřeb zajištění jednotlivých úkolů a činností policie. Následující graf č. 4.3 znázorňuje vývoj počtu policistů za období 2005-2015.⁵⁷

Graf č. 4.3: Vývoj počtu policistů za období 2005-2015

Zdroj: Rozvoj Policie České republiky v letech 2016-2020 (vlastní zpracování)

⁵⁶ Policie České republiky – KŘP Moravskoslezského kraje, [online] 2015 [cit. 1.4.2016]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/zakladni-informace-o-krajsem-reditelstvi-policie-moravskoslezskeho-kraje.aspx>

⁵⁷ Rozvoj Policie České republiky v letech 2016 – 2020 Personální situace [online] 11/2015 [cit. 15.3.2016]. Dostupné z: <http://www.ceska-justice.cz/wp-content/uploads/2016/01/Policie-I-1.pdf>

4.2.1 Sociálně demografická analýza

Na vývoj trestné činnosti má nezanedbatelný vliv vysoká nezaměstnanost a propad životní úrovně.

Nezaměstnanost

K 31. 12. 2015 evidoval Úřad práce Ostrava celkem **22 754 uchazečů o zaměstnání**. Za rok 2015 požádalo o zprostředkování zaměstnání v okrese celkem 21 025 osob, přičemž vyřazeno jich bylo 23 381. Nejvyšší nezaměstnanost byla v Ostravě v lednu a to 25 559 osob. Nejnižší byla v listopadu, kdy činila její výše 22 610 osob. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných uchazečů je vyšší v regionech s nadprůměrnou nezaměstnaností. Nejvyšší podíl uchazečů evidovaných déle než 1 rok byl v roce 2015 v ČR v okrese Ostrava-město 55,1%. Naopak nejnižší podíl těchto uchazečů mají okresy s nižší nezaměstnaností Benešov (20,4 %), Písek (20,5%), Prachatice (22,0%) a České Budějovice (22,5%). Průměrná hodnota tohoto ukazatele za ČR dosáhla 41,4 %.⁵⁸

Sociální dávky

Míra chudoby, posuzovaná dle výše vyplacených sociálních dávek, je v Ostravě a v celém Moravskoslezském kraji vysoká. Již od roku 2010 je v rámci Ostravy zaznamenáván zvyšující se počet osob v hmotné nouzi. K průběžnému nárůstu dochází pravděpodobně vzhledem k hospodářské situaci, zvyšující se míře nezaměstnanosti a v důsledku změn v legislativně upravující sociální oblast. Nejvyšší nárůst byl zaznamenán v roce 2013 (oproti roku 2012) v důsledku zvýšení částek životního a existenčního minima, které zapříčinilo, že v hmotné nouzi se ocitlo více osob (tabulka č. 4.2). V roce 2013 došlo k nárůstu počtu vyplacených dávek hmotné nouze, zároveň došlo k nárůstu počtu vyplacených dávek státní sociální podpory, konkrétně příspěvku na bydlení (tabulka č. 4.1).

Tabulka č. 4.1: Příspěvek na bydlení za období 2010-2015 v Ostravě

Dávka	Průměrný měsíční počet příjemců (v tis.)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Příspěvek na bydlení	7,9	9,8	11,3	13,6	15,8	16,5

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí (vlastní zpracování)

⁵⁸ *Statistická ročenka trhu práce v České republice 2015*, online ze dne 17.5.2016. cit. 14.1.2017. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/stro/rocenka2015.pdf>

Příspěvek hmotné nouze se týkal v roce 2015 průměrně měsíčně **19,3 tisíců příjemců** (tabulka č. 4.2), kterými jsou často rodiče samoživitelé, senioři, mladé rodiny s dětmi, dlouhodobě nezaměstnaní, Romové, pracující s nízkou mzdou a další. V Ostravě funguje kolem 300 bytů se sociálním programem provozovaných, vlastněných a spravovaných nestátními neziskovými organizacemi, městskými obvody či soukromými vlastníky. Jelikož není platný zákon o sociálním bydlení, neziskové organizace mají nastavena vlastní pravidla pro využívání bytu a pro spolupráci s klientem.⁵⁹

Tabulka č. 4.2: Dávky hmotné nouze za období 2010-2015 v Ostravě

Dávka	Průměrný měsíční počet vyplacených dávek (v tis.)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Příspěvek na živobytí	6,1	6,9	8,3	10,9	11,9	11,6
Doplatek na bydlení	2,1	2,5	4,3	6,4	7,4	7,5
Mimořádná okamžitá pomoc	0,7	0,8	0,3	0,3	0,2	0,2
Celkem	8,9	10,2	12,9	17,6	19,5	19,3

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí (vlastní zpracování)

Bezdomovectví a rizikové lokality

Problém bezdomovectví se stal fenoménem veškerých velkých evropských měst a v určité míře se dotýká všech větších měst v ČR nevyjímaje ani město Ostrava.

Statutární město Ostrava je členěno do 23 městských obvodů, v nichž žije 294 200⁶⁰ obyvatel. V devíti z nich byly identifikovány SVL nebo ubytovny a hotelové domy, případně obojí. Jedná se o Mariánské Hory a Hulváky, Martinov, Moravskou Ostravu a Přívoz, Ostravu-Jih, Porubu, Radvanice a Bartovice, Slezskou Ostravu, Svinov a Vítkovice. Celkem se jedná o 15 lokalit, v nichž žije cca 6 150 obyvatel a více než 40 ubytoven a hotelových domů s kapacitou překračující 8 tis. lůžek a obsazeností cca 5 500 osob. V současné době je v Ostravě cca 500 osob bez střechy.⁶¹

⁵⁹ *Strategický plán sociálního začleňování Ostrava 2015 – 2018*, [online] 2016. [cit. 31.3.2016]. Dostupné z: <http://www.socialni-zaclenovani.cz/dokumenty/dokumenty-pro-lokalitu-ostava>

⁶⁰ *Bilance počtu obyvatel v obcích Moravskoslezského kraje*, [online] 2016 [cit. 25.02.2016]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xt/bilance-poctu-obyvatel-v-obcich-moravskoslezskeho-kraje>

⁶¹ *Strategický plán sociálního začleňování Ostrava 2015 – 2018*, [online] 2016. [cit. 31.3.2016]. Dostupné z: <http://www.socialni-zaclenovani.cz/dokumenty/dokumenty-pro-lokalitu-ostava>

V Ostravě je identifikován vysoký počet rizikových lokalit - prostorově vyloučených lokalit, lokalit s kumulací znevýhodněného obyvatelstva, sociálně vyloučených lokalit, rizikových ubytoven.

Identifikované rizikové lokality jsou Moravská Ostrava a Přívoz (Zadní Přívoz, ul. Palackého, ul. Božkova, ul. Dobrovského, ul. K. Světlé, ul. Hlučinská, ul. Jílová, ul. Vaškova, ul. Spodní, ul. Tomkova, ul. Cihelní - ubytovny, ul. Sadová - ubytovna, objekt Centra sociálních služeb Ostrava na Sokolské ul., ul. Zukalova a Válcovní), Slezská Ostrava (Hrušov, Liščina, Zárubek, Kunčičky), Mariánské Hory a Hulváky (Bedřiška, Červený kříž - ul. H. Kvapilové, Cottonové, Bílá, ul. Žákovská - ubytovna, Bedřiška - ubytovna, Laguna – ubytovna), Ostrava Jih (ubytovny Vítek, Hotelové domy Hlubina, Areál, Metalurg, Dům mladých Hutníků, ubytovna Soiva, Trans, ul. Čujkovova, ul. Pjanovova), Radvanice a Bartovice (Trnkovec, Pátova, ul. Lipina,), Vítkovice (ul. Sirotčí, Jeremenkova osada, ubytovna Jeremenkova, ubytovna Nerudova, ul. Štramberská, ul. Erbenova), Poruba (ul. Dělnická), Svinov a Nová Ves (ubytovna na ul. Františka Anny Ryšových), Michálkovice (Ul. U Kříže, ul. Zvoničkova, ul. Briketářská, oblast Eldorado, Michalské náměstí).⁶²

4.2.2 Městské ředitelství Policie České republiky Ostrava

Městské ředitelství Policie ČR Ostrava je organizační součástí Policie ČR s územně vymezenou působností. Vymezeným územím je třisetisícová metropole - město Ostrava, kde se o bezpečnost občanů stará 1 105 policistů ostravského městského ředitelství Policie České republiky.

Tito policisté občanům poskytují služby Policie ČR v oblasti veřejného pořádku, dopravy, správních činností a také dokumentují, odhalují a vyšetřují přestupky a trestné činy. V čele městského ředitelství v Ostravě stojí ředitel, který má tři zástupce - pro uniformovanou policii, pro trestní řízení a pro krizové řízení.

---

⁶² *Plán prevence kriminality SMO na období 2015 – 2016*, [online] ze dne 29.1.2016. [cit. 25.2.2016].

Pořádková služba

Pořádkovou službou se zabývají policisté 10 obvodních oddělení, policisté pohotovostního pořádkového odboru a policisté - kynologové s celoměstskou působností. Jsou to policisté, které občané potkávají v ulicích při výkonu pěší nebo motorizované hlídkové činnosti, kteří provádějí služební zákroky a úkony bezprostředně v reakci na oznámení na linku tísňového volání.

Dopravní služba

Dopravní službou se zabývá odbor dopravního inspektorátu v Ostravě-Vítkovicích. Jeho hlavními činnostmi jsou dohled nad silničním provozem, vyšetřování nehod v provozu na pozemních komunikacích a škála dopravně-inženýrských činností.

Služba správních činností

Služba správních činností Městského ředitelství Ostrava se v současné době zabývá zejména činnostmi na úseku zbraní, střeliva, výbušnin a drog.

Služba kriminální policie a vyšetřování

Služba kriminální policie a vyšetřování je tvořena zkušenými policisty, kteří se zabývají vyšetřováním a odhalováním trestné činnosti, analýzou a vyhodnocováním jejich trendů, příčin i následků. Základní členění kriminální služby je podle zaměření na oblast obecné nebo hospodářské kriminality. Specifické postavení v rámci této služby mají zejména skupina kriminalistické techniky, skupina případových analýz a skupina technické ochrany, jejichž náplň je zřejmá z názvu skupiny.⁶³

4.2.3 Služba pořádkové policie

Služba pořádkové policie představuje základní pilíř Policie ČR. Co do počtu policistů je službou nejpočetnější a co do obsahu činnosti službou nejuniverzálnější. Zhruba 19 000 policistů pořádkové služby ve městech i na venkově chrání bezpečnost osob i majetku, chrání veřejný pořádek, plní úkoly v trestním, přestupkovém i správním řízení, dohlíží na bezpečnost

---

⁶³ *Policie České republiky – KŘP Moravskoslezského kraje*, [online]. 2015 [cit. 1.4.2016]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/zakladni-informace-o-reditelstvi.aspx>

a plynulost silničního provozu a také na bezpečnou dopravu osob a přepravu zásilek po železnici.

Policisté vykonávají na těchto odděleních nepřetržitou dozorčí službu a zajišťují tak jejich trvalou akceschopnost. Dozorčí služba přijímá oznámení, žádosti a další podněty a obstarává stálý styk se všemi, kterým policie poskytuje své služby a se kterými přitom spolupracuje. Nejviditelnější činností pořádkové policie je obchůzková služba a hlídková služba. Policisté ji vykonávají ve svěřených okresech nebo na určených úsecích a stanovištích. Při výkonu služby předcházejí a zabraňují přestupkům a trestným činům, odhalují je a zakročují proti jejich pachatelům. Provádějí také prvotní opatření na místě činu a pátrají po hledaných a pohřešovaných osobách i věcech.

V přestupkovém a trestním řízení se příslušníci pořádkové policie zaměřují zejména na drobnou majetkovou kriminalitu a další delikty, které patří mezi nejrozšířenější a veřejnost nejvíce obtěžují. Stejně je zaměřena také jejich preventivní činnost, která spočívá především ve spolupráci s obcemi a jejich obyvateli. Moderní pojetí policejní práce kladoucí důraz na službu veřejnosti - Community Policing. Jeho smyslem je zapojení veřejnosti do policejní práce tak, aby se zvýšila její efektivita, a současně zapojení policisty do veřejného života tak, aby se zvýšila jeho společenská prestiž.⁶⁴

4.2.4 Operační střediska

Operační střediska jsou zřízena na všech úrovních organizace Policie ČR. Jejich hlavním posláním je zabezpečovat v nepřetržitém provozu jednotné a koordinované plnění policejních úkolů.

Operační střediska poskytují podporu policistům ve výkonu služby a koordinují jejich činnost. Soustřeďují informace o bezpečnostní situaci v ČR a poskytují funkcionářům policie údaje potřebné pro jejich rozhodování. Na základě přijatých rozhodnutí organizují a operativně řídí opatření k ochraně veřejného pořádku, k odhalování trestné činnosti a dopadení jejích pachatelů nebo k pátrání po hledaných a pohřešovaných osobách či věcech. Vyhlašují a koordinují policejní akce například při regulaci dopravy nebo při bezpečnostních opatřeních a organizují přitom efektivní nasazování policejních sil a prostředků. Pro potřeby jednotlivých služeb policie provádějí také výdej dat z policejních evidencí.

---

⁶⁴ Policie České republiky (2010, 13 s.)

Operační střediska zajišťují provoz národní telefonní linky tísňového volání 158 a kooperují v této souvislosti se správcem evropské telefonní linky tísňového volání 112. Zabezpečují součinnost mezi jednotlivými útvary policie, ministerstvem vnitra, ostatními bezpečnostními sbory a ozbrojenými silami a také vazby se státními orgány a organizacemi, právníckými i fyzickými osobami. V rámci spolupráce s dalšími složkami IZS koordinují společná opatření a plní stanovené úkoly při řešení krizových situací.

Mezi úkoly operačních středisek patří mimo jiné i zprostředkování informací v oblasti dopravního zpravodajství pro účastníky silničního provozu. Podílejí se také na mezinárodní policejní spolupráci. V souladu s mezinárodními smlouvami například zajišťují společné policejní akce v příhraničních oblastech.⁶⁵

Policie ČR umístila odbor operačního řízení krajského ředitelství Moravskoslezského kraje do objektu IBC na ulici Nemocniční 11 v Moravské Ostravě. Má zde pracoviště ředitel krajského ředitelství Policie ČR pro řešení bezpečnostních opatření a bezpečnostních akcí na území kraje.

4.2.5 Výsledná činnost Policie České republiky

V roce 2015 bylo na území celé České republiky spácháno 247 628 trestných činů. Nejvíce zatíženým územím je hlavní město Praha, na druhém místě pak Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje.

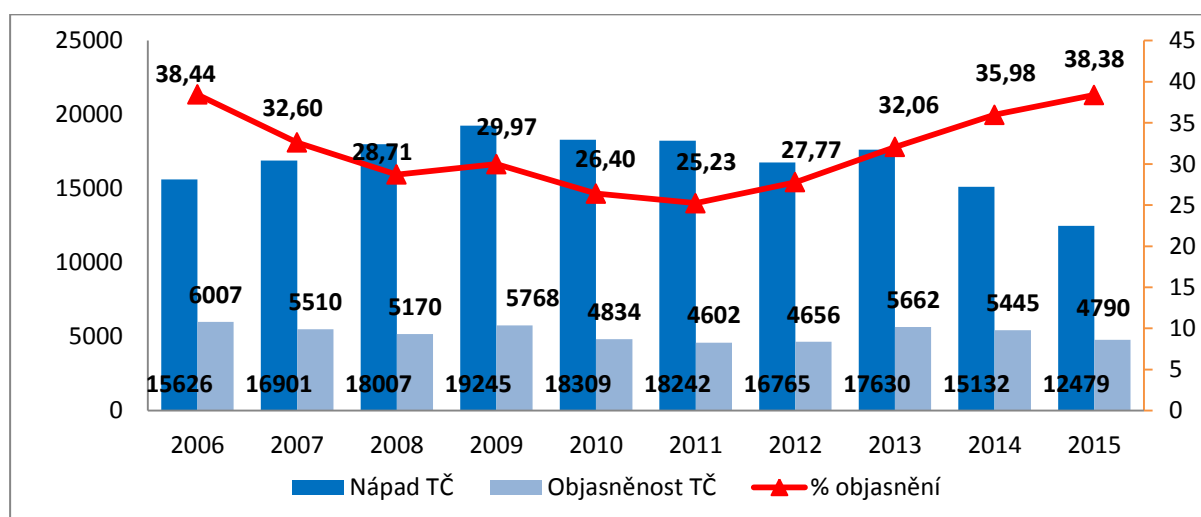
Nápad trestné činnosti

Bezpečnostní situace na území města Ostravy je srovnatelná s podobně velkými městy v rámci ČR, jakými jsou např. Brno či Praha. Srovnatelná je také struktura páchané trestné činnosti, typická pro velké aglomerace. Bezpečnostní situaci lze nadále považovat za stabilizovanou. Současný vývoj kriminality v Ostravě ve srovnání se stejným obdobím předešlých let se jeví jako pozitivní. Od roku 2014 klesá nápad trestné činnosti a objasněnost se pohybuje kolem 36-38 %, jak vyplývá z grafu č. 4.4.

---

⁶⁵ Policie České republiky (2010, 36 s.).

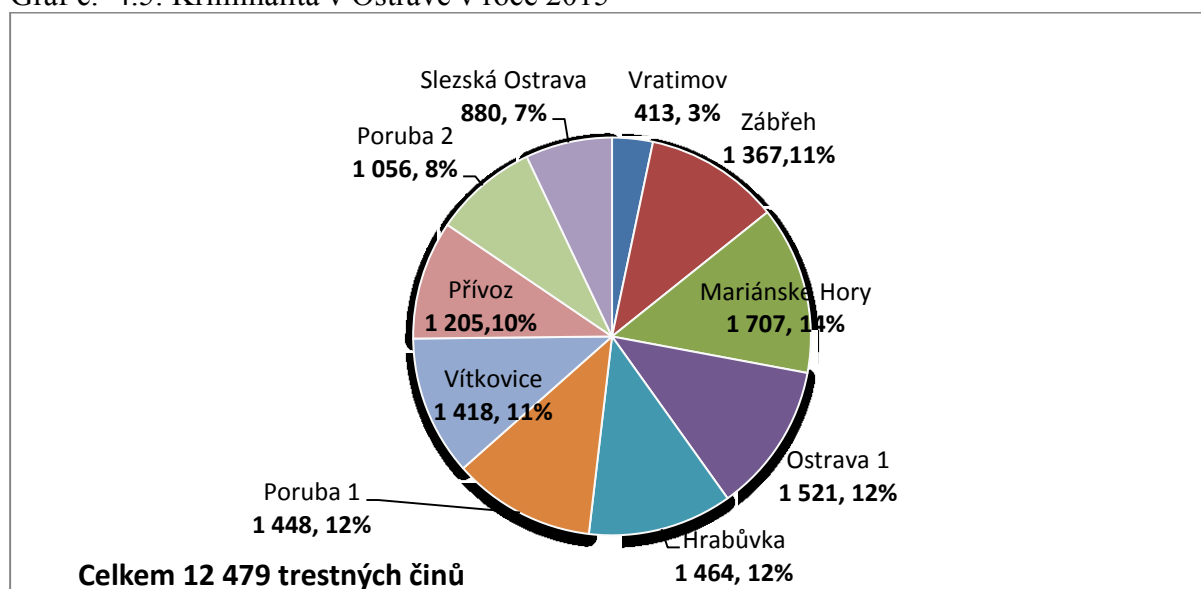
Graf č. 4.4: Nápad trestné činnosti v Ostravě za období 2006-2015

Zdroj: Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území města Ostravy za rok 2015 (vlastní zpracování)

Městské ředitelství policie Ostrava mělo v roce 2015 územní působnost rozdělenou mezi deset obvodních oddělení a dvě policejní stanice tvořící nedílnou součást svých mateřských obvodních oddělení. Největší podíl nápadu trestné činnosti v roce 2015 byl v Mariánských Horách 1 707 skutků. Nejméně bylo evidováno u obvodního oddělení ve Vratimově, a to 413 trestných činů. Celkem bylo v roce 2015 evidováno **12 479 trestných činů**, jak je uvedeno v grafu č. 4.7.

Graf č. 4.5: Kriminalita v Ostravě v roce 2015

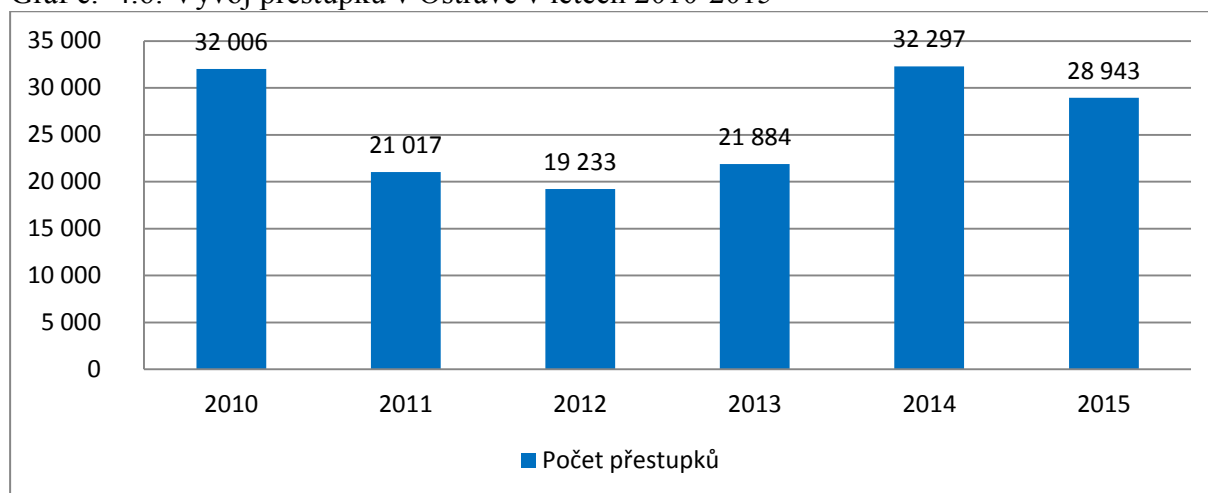
Zdroj: Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území města Ostravy za rok 2015 (vlastní zpracování)

Přestupky

V roce 2015 bylo zjištěno **28 943 přestupků**, což je o 3 354 více než v roce 2014. Jedná se o meziroční pokles o -10,38 %. Z toho bylo přestupků v dopravě 19 305 (v roce 2014 -1 636, -7,81 %). Přestupků proti veřejnému pořádku bylo řešeno 2 400 (v roce 2014 +13; +0,54 %). Přestupků proti majetku bylo 5 144 (v roce 2014 -869; -14,45 %). Graf č. 4.5 znázorňuje celkový počet přestupků v Ostravě za období 2010-2015.

Graf č. 4.6: Vývoj přestupků v Ostravě v letech 2010-2015

Zdroj: Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území města Ostravy za rok 2015 (vlastní zpracování)

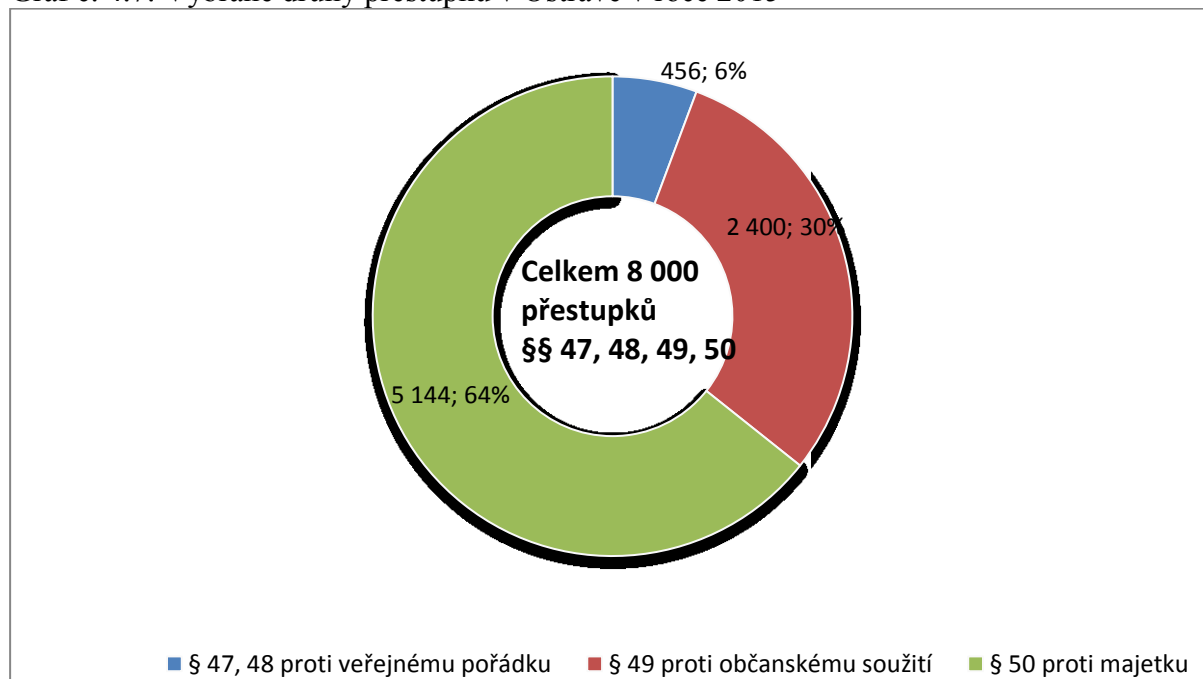
V průběhu roku 2015 došlo na území městského ředitelství k mírnému navýšení počtu přestupků proti veřejnému pořádku a přestupků proti občanskému soužití, a to o 52 přestupků (1,84 %), k mírnému poklesu počtu přestupků na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu a na úseku silničního hospodářství o 90 přestupků (-1,06 %) a k poměrně výraznému snížení počtu přestupků proti majetku o 879 přestupků (-14,31 %).

Dlouhodobým nešvarem je požívání alkoholických nápojů před jízdou, popř. v průběhu jízdy motorovými vozidly a rovněž tak jízda pod vlivem omamných látek, které se daří odhalit díky materiálnímu a technickému vybavení.

Policisté dopravního inspektorátu kontrolují rovněž nemotorizované účastníky silničního provozu, tedy chodce a cyklisty. Při nejrůznějších bezpečnostních či kontrolních akcích bylo v průběhu roku 2015 pokutováno 187 chodců a 32 cyklistů. Náplň práce policistů dopravního inspektorátu tvoří rovněž preventivní činnost, jakou jsou přednášky pro děti zaměřené na dopravní výchovu nebo komentáře k dopravní problematice v médiích.

Přetrvávajícím trendem, vzhledem k sociální situaci, zůstávají majetkové přestupky spočívající v drobných krádežích, zejména ve velkých nákupních centrech typu Shopping park, Futurum, Tesco, Nová Karolina apod.

Graf č. 4.7: Vybrané druhy přestupků v Ostravě v roce 2015

Zdroj: Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území města Ostravy za rok 2015 (vlastní zpracování)

Území městského ředitelství je rozděleno mezi deset obvodních oddělení a dvě policejní stanice, které tvoří nedílnou součást svých mateřských obvodních oddělení. Největší podíl nápadu trestné činnosti v roce 2015, 13,7 %, spadal, stejně jako v obdobích předcházejících, do příslušnosti obvodního oddělení Mariánské Hory (oproti roku 2014 však eviduje pokles o 232 trestných činů, což představuje pokles o -12,0 %) a obvodního oddělení Ostrava střed, který se podílí na celkové kriminalitě na území městského ředitelství 12,2 % z celkového počtu zjištěných trestných činů (oproti roku 2014 byl pokles o -218 trestných činů, což představuje pokles o -12,5 %).

Oblast veřejného pořádku

V oblasti veřejného pořádku se městské ředitelství, zejména pracovníky zařazenými na úseku extremismu a diváckého násilí, spolupodílelo na zajištění hladkého a klidného průběhu všech veřejných produkcí, ať již z oblasti sportovní, politické nebo kulturní. Úkolem specialistů na této problematice je získávání informací o charakteru a účastnících veřejné produkce a dále předcházení, dokumentování a případně následná realizace protiprávního

jednání, kterého se účastníci veřejné produkce dopustili. V roce 2015 realizovala obvodní oddělení městského ředitelství řadu dílčích bezpečnostní opatření zaměřených na zajištění veřejného pořádku, včetně zajištění veřejných produkcí, ať již z oblasti kulturní, politické či sportovní. Rovněž tak byly, ve spolupráci s dopravním inspektorátem, realizovány řady dopravně bezpečnostních akcí zaměřených na dohled nad bezpečností a plynulostí silničního provozu.

V roce 2015 bylo zajišťováno policií celkem **16 kulturních akcí**. Mezi nejvýznamnější patřila opatření k zajištění veřejného pořádku v rámci hudebních festivalů COLOURS OF OSTRAVA a BEATS 4LOVE v Dolní oblasti Vítkovic a dále opatření ke koncertům probíhajícím v ČEZ Aréně. V roce 2015 proběhlo celkem **15 bezpečnostních opatření** v souvislosti s utkáním fotbalového klubu FC Baník Ostrava, z toho 7 utkání na Bazalech a zbylých 8 utkání na Městském stadionu Vítkovice. Celkem **28 bezpečnostních opatření** proběhlo v souvislosti s konáním hokejových utkání klubu HC Vítkovice Steel a **27 bezpečnostních opatření** proběhlo v souvislosti s konáním hokejových utkání klubu HC Torax Poruba.

V roce 2015 bylo rovněž realizováno celkem **8 bezpečnostních opatření** v souvislosti s konáním shromáždění majících extremistický podtext (6 PEX, 2 LEX). Extremistům bohužel v současnosti nahrává i krajně nepříznivá situace způsobená současnou uprchlickou krizí. I když uprchlická krize je v současné době hlavním tématem příznivců PEX, neopomíjejí zdůrazňovat a připomínat otázky o nemožném soužití se sociálně nepřizpůsobivými občany, zejména z řad Romů. Mezi nejvýznamnější akce patřila „Demonstrace proti invazi migrantů“ dne 25. 7. 2015, kdy po jejím ukončení došlo k hromadnému zajištění celkem 63 osob. Za nejmasovější shromáždění lze považovat shromáždění s názvem „Protestní shromáždění proti nelegální imigraci“, které proběhlo dne 28. 10. 2015 a kterého se zúčastnilo cca 600 osob. Narušení veřejného pořádku se podařilo zabránit.⁶⁶

Prevence

Preventivní aktivity v Ostravě jsou realizovány po dvou liniích, a to preventivními aktivitami pracovníků skupiny tisku a prevence Ostrava a preventisty z příslušných obvodních oddělení.

---

⁶⁶ <https://bezpecnejsi.ostrava.cz/images/dokumenty/policiecr-2015.pdf>

Prevence pro všechny IV - uvedený projekt již čtyři roky systematicky zastřešuje preventivní aktivity policistů městského ředitelství. Jedná se o aktivity od předškoláků až po seniory. Jedná se o besedy pro děti, mládež, dospělé i seniory na aktuální témata, ale i aktivity v dopravě, preventivně prezentační akce apod. V rámci tohoto projektu jsou realizovány šestým rokem i aktivity v kynologické oblasti – **KUZMA** neboli kurz zodpovědného majitele městského psa. Cílem kurzu je eliminovat případy napadání člověka psem. Tím, že dětem a mládeži policisté pomáhají s výcvikem psů.

Bezpečnější Ostrava je projekt, na kterém participují i další subjekty, jakými jsou např. Magistrát města Ostravy, Městská policie Ostrava, Dopravní podnik Ostrava, OZO, atd. V rámci tohoto projektu se realizují preventivní aktivity v super a hypermarketech a na parkovištích v jejich blízkosti. Cílem je zejména předcházet krádežím, ale také vychovávat občany k zodpovědnému chování vůči svým věcem.

V souladu s prioritami krajského ředitelství, mezi které patří kybernetická kriminalita, je realizován také projekt **Poldík Webík 2.0**, který cílí nejen na děti základních škol, ale také na starší žáky, učitele, rodiče, seniory a nově se zaměří na matky na mateřské dovolené.

Mimo výše uvedené projekty policisté skupiny tisku a prevence realizují projekty krajského ředitelství nebo i projekty celorepublikové.

4.2.6 Koordinační dohoda mezi Policií České republiky a městem Ostravou

Policie ČR může s obcí spolupracovat prostřednictvím obecní policie, pokud byla obcí zřízena, nebo na základě požadavku starosty obce o spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku⁶⁷. ZPČR rovněž nově stanovil možnost útvaru Policie ČR, který je určen policejním prezidentem, uzavřít s obcí nebo městskou částí ke společnému postupu při zabezpečování místního veřejného pořádku písemnou koordinační dohodu. Společným postupem je myšlen postup policie a obce, respektive jejích orgánů a jednotlivých představitelů; v případě obcí, které zřídily obecní policii, pak i postup obecní policie.

Cílem těchto dohod není založení, změna nebo rušení práv či povinností v oblasti veřejného práva. Tímto cílem je zkoordinování plnění úkolů policie v oblasti veřejného

---

⁶⁷ Zákon č. 273/2008 Sb. zákon o Policii České republiky.

pořádku s plněním působnosti obcí v oblasti místních záležitostí veřejného pořádku. Dohoda nijak nezbavuje Policii ČR odpovědnosti, kterou má ze ZPČR.

Koordinační dohodu za Policii ČR podepsal plk. Mgr. Tomáš Landsfeld a za statutární město Ostrava primátor ing. Petr Kajnar, která byla schválena radou Města Ostravy dne 28. 9. 2009. Dohodu uzavřeli za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních úkolů na úseku veřejného pořádku v souladu s § 16 ZPČR. Strany se dohodly, že ochrana veřejného pořádku a boj proti kriminalitě je jejich společným úkolem, při použití vlastních metod, prostředků a odpovědnosti, sledují zlepšení vzájemné spolupráce tak, aby jejich společným úsilím byla zvýšena bezpečnost a veřejný pořádek na území statutárního města Ostravy. Smluvní strany se dohodly, že budou společně spolupracovat při řešení problematiky bezpečnosti, zejména v oblastech obchůzkové služby v okrcích, odtahy vozidel, řešení krizových situací v dopravě, měření rychlosti a prevence.

5 ZHODNOCENÍ, NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Ostrava je krajským městem Moravskoslezského kraje. Město je tvořeno ze 70 % sídlištní zástavbou. Počet cizinců je stabilní. V současnosti zároveň dochází ke stárnutí populace. S ohledem na současnou ekonomickou situaci v ČR největším problémem Moravskoslezského kraje je vysoká nezaměstnanost s minimálními volnými pracovními místy.

5.1 Zhodnocení bezpečnostní situace v Ostravě

Ostrava je po bezpečnostní stránce stabilizovaná a lze konstatovat, že na úseku veřejného pořádku nedošlo v roce 2015 k událostem, které by svou povahou, závažností nebo společenskou nebezpečností nasvědčovaly o výrazném zhoršení bezpečnostní situace. V současné době sehrává MPO nezastupitelnou roli v bezpečnostním systému a v úzké spolupráci s Policií ČR, tak značnou měrou přispívá k eliminaci nápadu trestné činnosti.

Současný vývoj kriminality v Ostravě ve srovnání se stejným obdobím předešlých let se jeví jako velice pozitivní. Klesá nápad trestné činnosti a naopak již druhým rokem stoupá objasněnost. V roce 2015 bylo zjištěno 12 479 trestných činů, z toho bylo objasněno 4 790 činů, v procentním vyjádření to bylo 38,38%. Z hlediska dlouhodobého vývoje lze konstatovat, že je to nejlepší výsledek od roku 2007. Pokles nápadu trestné činnosti je evidentní a klesl na nejnižší úroveň v podstatě od novodobé historie evidenčně statistického systému kriminality tedy od roku 1990. S ohledem na současnou ekonomickou situaci v ČR, ruku v ruce se sociodemografickým rozložením Moravskoslezského kraje - vysokou nezaměstnaností a minimálními pracovními příležitostmi, nelze v budoucnu očekávat výrazné zlepšení vývoje kriminality bez jejího důsledného potlačování a prevence, zejména ze strany Policie ČR a MPO.

5.1.1 Návrhy a doporučení na zlepšení bezpečnostní situace

Veřejný pořádek a bezpečnost ovlivňuje celá řada faktorů, které policie není schopna ovlivnit. Je jím zejména mediální obraz kriminality předkládaný médií a celková nálada ve společnosti úzce spojená s ekonomickými, společenskými i politickými faktory.

Preventivnímu působení ze strany Policie ČR na občany je věnována stále vysoká pozornost. Kapesní krádeže eviduje policie jak v nákupních centrech, tak i v prostředcích městské hromadné dopravy osob a také na místech, kde je shromážděno více lidí a vznikají tedy vhodné podmínky pro krádež. Typickým místem jsou restaurace a bary ulice Stodolní.

Jedinou cestou, jak tuto trestnou činnost alespoň regulovat, je soustavná cílená preventivní činnost, přičemž význam má jistě také přítomnost policistů a strážníků Městské policie Ostrava na kritických místech v rizikových časech dle prováděných operativních analýz.

Pozitivním faktorem z pohledu Policie ČR by bylo navýšení počtu policistů. Nicméně je třeba zdůraznit, že noví policisté musí projít procesem služební přípravy, kdy se v rámci řízené praxe věnují nejen praxi na základních útvarech, ale především procesu vzdělávání v policejních školách. To znamená, že s novými policisty lze pro přímý a samostatný výkon v ulicích počítat nejdříve za rok po přijetí.

Navýšení počtu policistů, konkrétně na oddělené hlídkové služby, které prioritně zastává včasnou reakci na tísňovou linku 158 a pult centralizované ochrany, by vedlo k podstatnému zkrácení dojezdových časů na místo zákroku a zlepšení spolupráce autohlídek oddělení hlídkové služby a obvodních oddělení, což by vedlo k efektivnějšímu pokrytí území jednotlivých obvodů v teritoriu města Ostravy. Policisté obvodních oddělení by tím získali více času na plnění svých úkolů. Navíc zvýšený počet autohlídek oddělení hlídkové služby by vedl k většímu počtu zadržených pachatelů na místech událostí, čímž by přispěli ke zvýšení počtu objasněných trestných činů.

Ke zvýšení bezpečnosti v ulicích by přispělo rozšiřování kamerového systému, zejména na zastávkách, v podchodech a v rizikových lokalitách města.

V budoucnu v Ostravě nelze očekávat výrazné zlepšení, co se týče nápadu trestné činnosti, zejména na úseku násilné a majetkové kriminality, bez jejího důsledného potlačování a prevence, zejména ze strany Policie ČR a městské policie. Charakter, demografické složení a sociální stratifikace obyvatelstva města Ostravy, stejně jako její četná sídlištní zástavba s množstvím velkých obchodních středisek, nákupních center a zábavních podniků se přímo nabízí kriminálně-závadovým osobám k páchání protiprávního jednání.

Do budoucna by bylo vhodné rozšířit okruh přestupků, které mohou obecní policie projednávat v blokovém řízení, posílit některé pravomoci strážníků na úseku bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích a zajistit obecním policiím lepší přístup do některých ze zákona vedených evidencí.

Zároveň by stálo za zvážení posoudit vymezení oprávnění obecní policie v rámci integrovaného záchranného systému a krizových situací, a následně provést případné změny stávající úpravy.

5.2 Zhodnocení situace v sociálně vyloučených lokalitách

Pojem sociálně vyloučené lokality slýchají lidé v dnešní době již tak často, že je problematika sociálního vyloučení některých skupin obyvatel nechává netečnými až do okamžiku, než se sami s tímto „fenomémem“ setkají. V té chvíli dochází k poznání, že v takovéto lokalitě by většina občanů naší republiky žít nechtěla.

Spolu se vzrůstajícím množstvím a četností sociálně patologických jevů, jako je například existence sociálně vyloučených lokalitách či rostoucí počet problémových ubytoven je možné očekávat, že se situace v nejbližší době nezlepší, spíše naopak. Zhoršující bezpečnostní situace je vnímána občany města v sociálně vyloučených lokalitách a lokalitách s ubytovacími zařízeními, která jsou určena osobám sociálně slabším. V těchto lokalitách je evidován zvýšený nárůst majetkových deliktů, narušování veřejného pořádku a narušování občanského soužití. V sociálně vyloučených lokalitách se z více důvodů kumulují projevy rizikového chování od přestupkové činnosti až po závažnou trestnou činnost. Obyvatelé, kteří zde žijí, se ocitají v roli pachatelů i obětí této činnosti. Přestupková činnost často souvisí s nedostatečně rozvinutým právním povědomím. Jedná se o přestupky proti občanskému soužití, veřejnému pořádku nebo proti majetku.

V lokalitách se často objevuje také závažná trestná činnost, která se vyznačuje velkou latencí. Projevy lichvy, kuplířství či distribuce návykových látek se daří vypátrat a dosvědčit spíše ve výjimečných případech. Specifickým problémem, který se týká romských obyvatel lokalit ale i dalších Romů žijících v Ostravě je diskriminace, která se projevuje na trhu práce i na trhu s byty.

5.2.1 Doporučení na zlepšení situace v sociálně vyloučených lokalitách

K doporučení pro zlepšení situace v sociálně vyloučených lokalitách je nutné se zmínit, že chce-li někdo občanům, kteří žijí nedůstojným způsobem života v sociální exkluzi skutečně pomoci, mělo by být v popředí jeho zájmu umožnit těmto lidem pracovat a mzda za práci by měla být taková, aby se práce stala větší možností k uživení rodiny, nežli výše pobíraných sociálních dávek. Práce se zkrátka musí vyplatit, v opačném případě motivace pracovat u mnoha jedinců selhává.

Na řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách se musí podílet místní samospráva, zástupci neziskových organizací, Policie ČR a městská policie. V těchto lokalitách Policie ČR

a MPO se musí trvale podílet na zvyšování bezpečí, eliminaci sociálně rizikových jevů především prostřednictvím nerepresivních metod práce.

Pomocníkem, jak se potýkat účinněji s problémy v sociálně vyloučených lokalitách v oblasti prevence kriminality a zároveň eliminovat tíživé dopady života občanů ČR, žijících na okraji společnosti, by se mohli stát asistenti prevence kriminality.

6 ZÁVĚR

Městská policie Ostrava sehrává nezastupitelnou roli v bezpečnostním systému města a v úzké spolupráci s Policií ČR tak značnou měrou přispívá k eliminaci nápadu trestné činnosti, což dosvědčuje i skutečnost, že Ostrava je již druhým rokem po bezpečnostní stránce stabilizovaná a lze konstatovat, že na úseku veřejného pořádku nedošlo ve sledovaném období k událostem, které by svou povahou, závažností nebo společenskou nebezpečností nasvědčovaly o opaku tj. výrazném zhoršení bezpečnostní situace.

Cílem diplomové práce bylo zhodnotit zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti ve městě Ostravě. Městská policie představuje v oblasti veřejného pořádku klíčového aktéra. V Ostravě svým významem při zajišťování záležitostí veřejného pořádku na místní úrovni převyšuje pořádkovou službu Policie ČR, a to často i přes omezenější personální obsazení.

Hypotézou práce bylo, že věcná působnost Městské policie Ostrava v oblasti místních záležitostí veřejného pořádku se kryje s působností Policie ČR. Hypotéza se nepotvrdila, neboť město Ostrava uzavřelo s Policií ČR Dohodu o vzájemné spolupráci při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Z dohody vyplývá, že veřejný pořádek chrání Policie ČR na území města Ostravy jen v té míře, ve které se nejedná o místní záležitosti veřejného pořádku, které spadají do působnosti obce, respektive obecní policie podle § 1 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb. o obecní policii ve znění pozdějších předpisů. Policie ČR dohlíží na bezpečnost a plynulost silničního provozu, provádí regulaci dopravy a provádí samostatné řízení o trestných činech. Městská policie poskytuje Policii ČR přístup do Městského kamerového systému. Cílem dohody bylo zkoordinování plnění úkolů Policie ČR v oblasti ochrany bezpečnosti a veřejného pořádku s plněním působnosti Městské policie Ostrava v oblasti místních záležitostí veřejného pořádku.

Potírání kriminality je jedním z hlavních úkolů Policie České republiky. Je však nutno vzít v potaz skutečnost, že policie nemůže vést boj s kriminalitou osamoceně. Zde je potřeba vzájemná spolupráce mezi všemi subjekty, které mohou k úspěšnému řešení přispět. Nelze nezmínit spolupráci se samosprávou, složkami Integrovaného záchranného systému, orgány státní správy, justicí, právníckými a fyzickými osobami.

Městské ředitelství policie Ostrava evidovalo v roce 2015 celkem 12 479 trestných činů. Objasněno bylo 4 790 trestných činů. Přestupků bylo zjištěno 28 943, z toho v dopravě 19 305, proti veřejnému pořádku 2 400 a proti majetku 5 144. V roce 2015 realizovala

obvodní oddělení městského ředitelství celkem 16 kulturních akcí, 70 bezpečnostních opatření v souvislosti se sportovními utkáními a 8 bezpečnostních opatření v souvislosti s konáním shromáždění majících extremistický podtext.

V průběhu roku 2015 Městská policie Ostrava zabezpečovala celkově 941 akcí nad rámec běžného výkonu služby, z toho 195 sportovních, 358 kulturních a 388 ostatních akcí. Městská policie řešila 40 463 událostí v oblasti narušování veřejného pořádku a občanského soužití. Často řešeným, oznamovaným a občany velmi citlivě vnímaným problémem je stávající stav dopravy, zejména stacionární. Nedostatek parkovacích míst, zvyšující se počet provozovaných vozidel na území města přináší nemalé problémy v centru města a těch částech, kde se nachází převážně sídlištní zástavba. Počet řešených přestupků na úseku bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích činil 44 885 přestupků. Na úseku veřejného pořádku bylo řešeno 32 481 přestupků. Celkem bylo v roce 2015 zjištěno a řešeno 77 366 přestupků na území města Ostravy.

Komplexní souhrn činností městské policie nelze vyjádřit jen statisticky. Samotná přítomnost uniformovaných strážníků v ulicích podstatně ovlivňuje bezpečnostní situaci a zvyšuje pocit bezpečí občanů při pohybu po městě. Vedle hlavních úkolů strážníci běžně informují občany o nejrůznějších aktivitách, radí jim v běžných životních situacích, snaží se přispívat k zlepšování života ve městě. Činnost strážníků je v mnoha směrech nezastupitelná a její snahou je, aby se občané na městskou policii obraceli s důvěrou a zárukou rychlého a konstruktivního řešení problémů.

V neposlední řadě se Městská policie Ostrava podílela na republikovém projektu Ministerstva vnitra ČR Asistent prevence kriminality. Hlavním cílem projektu bylo pomocí asistentů zapojit občany sociálně vyloučených lokalit do udržování veřejného pořádku v místě bydliště a do činností, kterými pomohli k eliminaci negativních jevů, zejména zvyšovali bezpečí v sociálně vyloučených lokalitách, informovali občany těchto lokalit o legálních možnostech ochrany před trestnou činností, podporovali integraci obyvatel sociálně vyloučených lokalit do společnosti a zprostředkovávali komunikaci s institucemi, které působí v oblasti bezpečnosti. Asistenti plnili úkoly v součinnosti se strážníky okrskáři a strážníky úseku prevence a propagace. Práce asistentů prevence kriminality je obecně vnímána velmi kladně. Mají totiž možnost navázat s obyvateli sociálně vyloučené lokality důvěrný vztah, což bývá dáno stejným etnickým původem asistentů a obyvatel lokality, s nimiž asistenti přicházejí do kontaktu. Působení asistentů v lokalitě nicméně musí mít dlouhodobější ráz.

Jelikož asistence prevence kriminality bývá hrazena z různých projektů, bylo by potřeba, aby délka těchto projektů zohlednila potřebu navázat s obyvateli důvěrný vztah a těžit z něj.

V oblasti ochrany a bezpečí osob a majetku využívá Městská policie Ostrava městský kamerový monitorovací systém, který umožňuje pružně a efektivně reagovat na zjištěná protiprávní jednání a v některých případech nahrazuje také absenci svědků. Tento byl v roce 2015 z dotačních programů prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR a statutárního města Ostrava modernizován. Provázáním celého systému se složkami Policie ČR, hasičských sborů či záchranných služeb jsou kamerové systémy nezbytnou součástí integrovaného záchranného systému. Městský kamerový monitorovací systém přispívá významným dílem k prevenci kriminality i jiného protiprávního jednání na území města Ostravy. Díky neustálému monitorování rizikových míst se strážníkům daří lépe odhalovat přestupky, sledovat situaci v silničním provozu. Záběry z kamer jsou předávány Policii ČR k následnému použití v důkazním řízení či identifikaci pachatele trestného činu.

Z výše uvedeného vyplývá, že bezpečnostní situace se na teritoriu města Ostravy stále zlepšuje, a to navzdory všem bezpečnostním rizikům, které nemůže policie ovlivnit. Tento pozitivní vývoj je bezpochyby výsledkem úzké spolupráce Policie České republiky, Městské policie Ostrava, státní správy, obecních samospráv, justice a ostatních bezpečnostních sborů a složek IZS.

Z diplomové práce vyplývá, že strážníky na rozdíl od policistů nemůže od plnění úkolů na poli veřejného pořádku odvést odhalování závažnější trestné činnosti. Právě tato skutečnost přispívá v posledních letech ke specializaci obou složek na poli výkonu činnosti. Ve svém důsledku vede k oboustranně výhodné spolupráci.

Seznam použité literatury

Odborné publikace a ostatní

ADAMEC Vilém, ŘEHÁK David, ČERNÁ Lenka, *Základy organizace a řízení bezpečnosti v České republice*. 1. vyd. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě, 2012. 128 s. ISBN 978-80-7385-123-1.

BÖHMOVÁ M. *Poznatky z práce mentorů s asistenty prevence kriminality*. 1 vyd. Awareness, s.r.o., 2015, 150 s. reg. č. CZ.1.04/3.30/C5.001.

BRABEC, František a kol.: *Bezpečnost pro firmu, úřad, občana*. Praha: Public History, 2001. 400 s. ISBN 80-86445-04-06.

CANDIGLIOTA Zuzana, FOUKALOVÁ Kristýna, KOPAL Jiří. *Jak si počínat v kontaktu s policistou a strážníkem*. 1. vyd. Brno: Ekografika.cz, 2010. 247 s. ISBN 978-80-87414-01-9. Dostupné také z:

http://www.ferovapolicie.cz/data/Manual_Jak%20si%20pocinat%20v%20kontaktu%20s%20policistou%20a%20straznikem.pdf.

DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. Dotisk 3. vyd. Praha: Karolinum, 2002. 374 s. ISBN 80-246-0139-7.

DVOŘÁČEK, Zdeněk. *Právní základy veřejného pořádku*. Praha: Armex, 2004. 95 s. ISBN 80-86795-04-7.

FOUKALOVÁ Kristýna, TOŠOVSKÝ Michal, KOPAL Jiří, JASOVSKÁ Daniela, OBROVSKÁ Lucie. *Analýza: bezpečnost a právo na místní úrovni*. 1. vyd. Otevřená společnost, o.p.s. Centrum Pro Policie, 2010. 32 s. ISBN 978-80-87110-18-8.

Dostupné také z: <http://www.otevrenaspolecnost.cz/knihovna#policie-jako-sluzba-verejnosti>

FRYŠTÁK, Marek.: *Policie České republiky a její právní subjektivita*. In: *Policista*, 2001, č. 9, s. 30-31. ISSN 1211-7943.

HALÁSEK Dušan., LENERT David a Bohuslav PERNICA. *Ekonomika obrany, bezpečnosti a veřejného pořádku*. Ostrava: VŠB - TU Ostrava, 2006. 186 s. ISBN 80-248-1026-3.

HAYS Zachary R. *Police use of excessive force in disorganized neighborhoods*. 1. vyd. El Paso: LFB Scholarly Pub, 2011. 192 s. ISBN 978-15-93324-49-0.

HENDRYCH, Dušan a kol.: *Právníkový slovník*. 3. podstatně rozš. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 1459 s. ISBN 978-80-7400-059-1.

CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 272 s. ISBN 978-80-247-1369-4.

JUŘÍČEK, Ludvík a Petr ROŽŇÁK. *Bezpečnost, hrozby a rizika v 21. století* 1. vyd. Ostrava: KEY Publishing, 2014. 323 s.. ISBN 978-80-7418-201-3.

MATES, P., ČECHMÁNEK, B., HROMÁDKA, M., KRAMÁŘ, K., RAJMAN, J.: *Policejní právo. Právní předpisy s komentářem*. 2. vyd. Praha: Linde, 2004. 400 s. ISBN 80-7201-672-3.

MATES, Pavel et al. *Nové policejní právo*. Praha: Linde, 2009. 338 s. ISBN 978-80-7201-743-0.

PEAK Kenneth J., *Encyclopedia of Community Policing and problem solving*. 1. vyd. SAGE Publications, Inc, 2013. 520 s. ISBN 978-14-52235-29-5.

PIKNA, Bohumil. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v evropském právu: oblast policejní a justiční spolupráce*. Praha: Linde, 2007. 511 s. ISBN 978-80-7201-686-0.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Policejní prezidium České republiky*, Praha, 2010. 44 s. ISBN 978-80-254-00-7. Dostupný také z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>

PRŮCHA, Petr a kol., *Právo, normotvorba veřejný pořádek* I. díl, 1. vyd. MU Brno, 2002, 126 s. ISBN 80-210-2954-4.

TOŠOVSKÝ Michal., SKALNÍK Ondřej, HRINKO Martin, JASOVSKÁ Daniela. *Čtení o Community Policing*. 1. vyd. Otevřená společnost, o.p.s, Centrum Pro Policie, 2010. 60 s. ISBN 978-80-87110-20-1. Dostupné také z: <http://www.otevrenaspolecnost.cz/knihovna#policie-jako-sluzba-verejnosti>

VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 458 s. ISBN 978-80-7400-142-0

VETEŠNÍK, Pavel a Luboš JEMELKA. *Zákon o obecní policii. Komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 560 s. ISBN 978-80-7400-165-9.

Ostatní zdroje

Zpráva o činnosti Městské policie Ostrava za rok 2015

Městská policie Ostrava, Organizační řád 3/2015

Elektronické dokumenty a ostatní

AGENTURA PRO SOCIÁLNÍ ZAČLEŇOVÁNÍ *Strategický plán sociálního začleňování Ostrava 2015 – 2018*, [online] 2016. [cit. 31.3.2016]. Dostupné z: <http://www.socialni-zaclenovani.cz/dokumenty/dokumenty-pro-lokalitu-ostava>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [online] 2016. *Bilance počtu obyvatel v obcích Moravskoslezského kraje* [25.02.2016]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xt/bilance-poctu-obyvatel-v-obcich-moravskoslezskeho-kraje>

ČESKÁ JUSTICE. Politika: Hrozba ČR v příštích pěti letech: přistěhovalci za výdobytky západní společnosti. [online] *Rozvoj Policie České republiky 2016 – 20 - Mezinárodní policejní spolupráce* ze dne 11/2015 [cit. 15.3.2016]. Dostupné z: <http://www.ceska-justice.cz/wp-content/uploads/2016/01/Police-I-1.pdf>

EUROSTAT ze dne 14.10.2015[online]. *Statistika trestné činnosti – Počet policistů zůstal stabilní* [cit. 28.02.2016]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Crime_statistics/cs

EUROSKOP.CZ ze dne 8/2015 [online]. *Justice a vnitro* [cit. 25.02.2016]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/676/sekce/justice-a-vnitro/>

MAGISTRÁT MĚSTA OSTRAVY ze dne 29.1.2016 [online]. *Plán prevence kriminality SMO na období 2015 - 2016* [cit. 25.02.2016]. Dostupné z:

<http://www.ostava.cz/cs/urad/magistrat/odbory-magistratu/odbor-socialnich-veci-zdravotnictvi-a-vzdelanosti/oddeleni-socialnich-sluzeb/oblast-prevence-kriminality-a-protidrogove-prevence/oblast-prevence-kriminality-a-protidrogove-prevence>

MAGISTRÁT MĚSTA OSTRAVY ze dne 25.2.2016 [online]. *Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území města Ostravy za rok 2015* [cit. 25.01.2016]. Dostupné z: <https://bezpecnejsi.ostava.cz/images/dokumenty/policiecr-2015.pdf>

MĚSTSKÁ POLICIE OSTRAVA ze dne 19.2.2016 [online]. *Vznik a vývoj Městské policie Ostrava*, [cit. 07.03.2016]. Dostupné z:

[http://www.mpostrava.cz/\(X\(1\)S\(rfdjglybyungjs4lp3tc0a3v\)\)/WebForms/Stranky/Detail.aspx?Id=79&IdParent=58](http://www.mpostrava.cz/(X(1)S(rfdjglybyungjs4lp3tc0a3v))/WebForms/Stranky/Detail.aspx?Id=79&IdParent=58)

MĚSTSKÁ POLICIE OSTRAVA z 2016 [online]. *Technické prostředky* [cit. 14.3.2016].

Dostupné z:

[http://www.mpostrava.cz/\(X\(1\)S\(rfdjglybyungs4lp3tc0a3v\)\)/WebForms/Stranky/Detail.aspx?Id=64&IdParent=0](http://www.mpostrava.cz/(X(1)S(rfdjglybyungs4lp3tc0a3v))/WebForms/Stranky/Detail.aspx?Id=64&IdParent=0)

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY 2015 [online]. *Policie České republiky* [cit. 07.03.2016]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/dokumenty-policie-stanoviska-apravni-rozbory.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY *Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami obcí* 1.9.2015 [online]. [cit. 13.03.2017]. Dostupné z: www.mvcr.cz/.../oblasti-verejneho-poradku-ve-vztahu-k-moznostem-jejich-regulace-ozv-obci-2015.aspx

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY *Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020*, [online] 2015 [cit. 1.4.2016]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2016-az-2020.aspx>

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY 2015 [online]. *Stanoviska a právní rozbor*y [cit. 07.03.2016]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY 2015 [online]. *Policie České republiky – KŘP Moravskoslezského kraje*, [cit. 1.4.2016]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/zakladni-informace-o-krajskem-reditelstvi-policie-moravskoslezskeho-kraje.aspx>

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY 2015 [online]. *Policie České republiky – KŘP Moravskoslezského kraje*, [cit. 1.4.2016]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/zakladni-informace-o-reditelstvi.aspx>

ÚŘAD PRÁCE ČESKÉ REPUBLIKY [online]. *Statistická ročenka trhu práce v České republice 2015* ze dne 17.5.2016. [cit. 14.1.2017]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/stro/rocenka2015.pdf>

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY *Bezpečnostní strategie České republiky 2015*. [online]. 2009-2016 [27.02.2016]. Dostupné z:
<http://www.vlada.cz/scripts/modules/fg/fulltxt.php?langid=1&locale=CZ&sort=rank&searchtext=bezpecnostni-strategie-2015>.

Zákony

Zákon č. 119/2002 ze dne 19. 4. 2002 zákon o střelných zbraních a střelivu. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 52, s. 119-120. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=o%20st%C5%99eln%C3%BDch%20zbran%C3%ADch&typeLaw=zakon&what=Text_v_annotaci. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 273/2008 ze dne 11. 8. 2008 zákon o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 91, s. 273-274. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=273/2008&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 553/1991 ze dne 30. 12. 1991 zákon o obecní policii. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 104, s. 548-556. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=553/1991&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 200/1990 ze dne 18. 5. 1990 zákon o přestupcích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 200-205. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=200/1990&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 128/2000 ze dne 15.5.2000 zákon o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 128-130. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=128/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 361/2003 ze dne 31.10.2003 zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2003, částka 121, s. 361-362. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=361/2003&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 262/2006 ze dne 7.6.2006 Zákon zákoník práce. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, částka 84, s. 262-265. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=262/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 229/2000 ze dne 21.7.2000. Zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 65, s. 215-220. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2000&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=9>. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 141/1961 ze dne 9.12.1961 zákon o trestním řízení soudním (trestní řád). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1961, částka 52, s. 119-120. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=141/1961%20&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy ISSN 1211-1244.

Zákon č. 379/2005 ze dne 1.10.2005 zákon o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2005, částka 133, s. 378-388. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=379/2005%20&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy ISSN 1211-1244.

Nařízení vlády č. 397/1992 ze dne 24.7.1992. Zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 81, s. 396-402. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=397/1992%20&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy ISSN 1211-1244.

Seznam zkratek

APK	asistent prevence kriminality
CP	Community policing
ČR	Česká republika
EU Frontex	Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států EU
EU	Evropská unie
EUROPOL	Evropský policejní úřad
Eurostat	Statistický úřad Evropské unie
IBC	Integrované bezpečnostní centrum
INTERPOL	Mezinárodní organizace kriminální
IZS	Integrovaný záchranný systém
LEX	subjekty levicově extremistické
MPO	Městská policie Ostrava
PCO	Pult centralizované ochrany
PEX	subjekty pravicově extremistické
Policie ČR	Policie České republiky
SIRENE	Supplementary Information Request at the National Entry = Žádost o doplňující informace k národnímu záznamu
SLV	sociálně vyloučená lokalita
ZPČR	zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, v platném znění

Seznam tabulek

Tabulka č. 2.1: Počet policistů v EU za období 2007-2012 (v tisících).....	10
Tabulka č. 3.1: Rozdíly mezi policistou a strážníkem	18
Tabulka č. 3.2: Oblasti veřejného pořádku	34
Tabulka č. 4.1: Příspěvek na bydlení za období 2010-2015 v Ostravě	47
Tabulka č. 4.2: Dávky hmotné nouze za období 2010-2015 v Ostravě	48

Seznam grafů

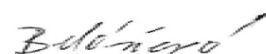
Graf č. 2.1: Počet policistů v EU na 100 000 obyvatel (počet).....	11
Graf č. 4.1: Srovnání počtu přestupků na úseku dopravy a úseku veřejného pořádku v letech 2011-2015 (počet)	42
Graf č. 4.2: Počty a podíly řešených přestupků na úseku veřejného pořádku v roce 2015.....	43
Graf č. 4.3: Vývoj počtu policistů za období 2005-2015	46
Graf č. 4.4: Nápad trestné činnosti v Ostravě za období 2006-2015	53
Graf č. 4.5: Kriminalita v Ostravě v roce 2015	53
Graf č. 4.6: Vývoj přestupků v Ostravě v letech 2010-2015.....	54
Graf č. 4.7: Vybrané druhy přestupků v Ostravě v roce 2015	55

Prohlášení o využití diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. - autorský zákon, zejména § 35 - užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 - školní dílo;
- беру на вѣдомі, že Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečné, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněná v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 20. dubna 2017

Ivana Beláňová

Seznam příloh

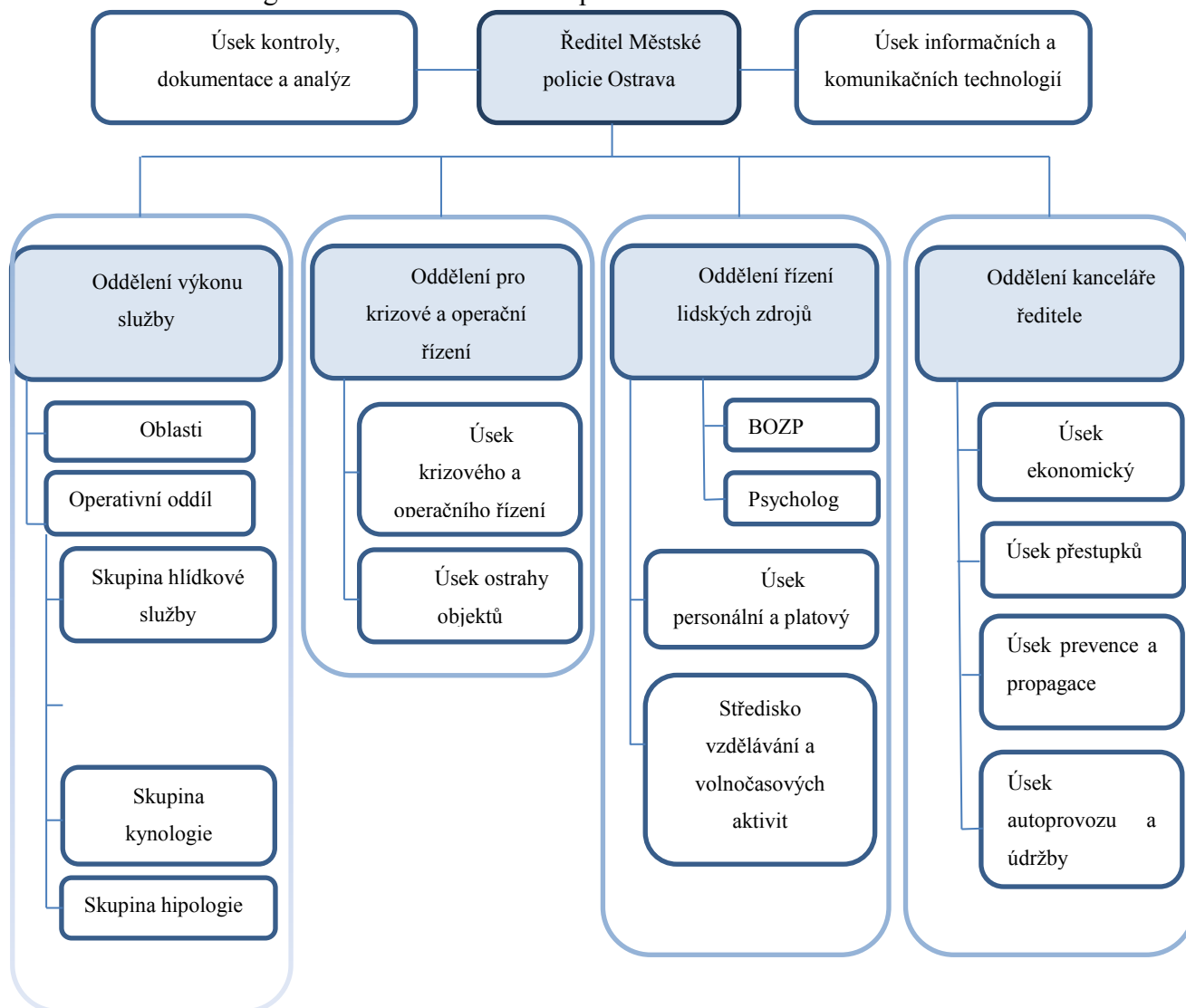
Příloha č. 1: Mapa oblastí Městské policie Ostrava

Příloha č. 2: Organizační schéma Městské policie Ostrava

Příloha č. 1: Mapa oblastí Městské policie Ostrava

Příloha č. 2: Organizační schéma Městské policie Ostrava

Zdroj: Městská policie Ostrava (vlastní zpracování)